Akaba

SEÇİM YOLUNDA:
Muhalefet — Arkadaşlar, bir ümidimiz şu dağın arkasında kaldı!...

000281

DUVAR KÂĞITLARI

DEKORASYON MAĞAZASI

BEYOĞLU 353 TEL 40345

ŞEK VERMUT

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Ahmet Koçer

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası İSTANBUL

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 37, İstanbul.

Telefon:

21811

TURAL

Öksürüğü keser

1953

Yılında neler olacak?

Cevap Verenler:

Cemil Sait Barlas ★ Fahrettin Kerim Gökay ★ Tevfik Rüştü Aras ★ General Hüsnü Erkilet ★ Halide Edip Adıvar ★ Esat Mahmut Karakurt ★ Vasfi Rıza Zoru ★ Bedii Faik ★ Burhan Felek

Meşhur

MISIR MÜNECCİMLERİ:

Abdülfettah Eltuhi ve Salih Essuyuti 1953 de Dünya yüzünde neler olacağını söylüyorlar.

000282

Akbaba

Sayı: 41 — Cilt: 2 — 25 ARALIK 1952 ★ Perşembe günleri çıkar, siyasî mizah gazetesi ★ Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ

Dalkavukca

Milletvekillerimizden biri, Bakanların garlarda ve rıhtımlarda karşılanma ve uğurlanma törenlerini yasak eden bir kanun teklifi hazırlıyormuş. Biraz daha gayret etse de bu tasarıya dalkavukluğun her çeşidini cezalandıran maddeler koysa dâvayı belki de kökünden halletmiş olur.

Fakat millî gelenek halini alan bazı alışkanlıkların kanunla bile ortadan kalkması zordur ve dalkavukluk bunlar arasındadır. Biz yalnız hükûmet adamlarına değil, birbirimize karşı da dalkavuğuz. Evvelâ muaşeret dilimiz bir dalkavukluk ifadesidir. Büyüklüğe ve küçüklüğe bakmadan, lüzumlu lüzumsuz birbirimize (saygılar sunarız). Hürmetimiz pek boldur. Sokakta rastladıklarımıza, aradaki mevki, yaş ve seviye farkını düşünmeden (hürmetler ederim) tekerlemesini ikide bir söyleriz. Hâlâ dillerinden (zâtıâliniz), (bendeniz) klişeleri düş meyenler pek çoktur. Misafirlere yer gösterirken (şöyle teşrif buyurun) diyenler veya herhangi bir ricaya karşı (emredersiniz) cevabını verenler de az değildir. Hâlâ, eş dost arasında bile herhangi bir fikir ve mütalea (arzedilir), sigara (takdim edilir).

Bunların hepsi dalkavukluk muaşeretidir ve ileri milletlerin nezaket dilinde eşi yoktur.

Birbirimize kompliman yapmıya o kadar alışmışızdır ki karşımızdakine sahib olmadığı meziyetleri bol keseden ihsan etmezsek rahatsız oluruz:

— Maşallah, beyefendi, bu ne gençlik, bu ne tarâvet!

Yahut:

— Sizi bugün çok iyi gördüm, geçen gün renginiz biraz soluktu!

Halbuki o geçen günde de aynı zata, aynı sözü söylemişizdir!

Hele ikidebir:

— Dün gece kulaklarınız çınlamadı mı? Sizi biraz çekiştirdik.

Dediğimiz zaman, karşımızdakine, kendisini bir mecliste uzun uzadıya methettiğimizi anlatırız. Aslı faslı yoktur. Yahut adamcağızın sahiden aleyhinde bulunmuşuzdur da, onu aksine inandırmağa çalışırız. Peder bey efendinin dirayetinden, mahdum beyin zekâsından, hanımefendinin zarafetinden bahsetmediğimiz gün yoktur.

Çok defa bütün bu dalkavukluklarımızda karşımızdakine sevimli görünmekten başka hedef aramamalıdır. Yaşlı ve buruşuk bir kadına cildinin güzelliğini methederken bir meclisi idare heyeti kapmak niyetinde olmadığımız meydandadır.

Darılmayın, gücenmeyin, dalkavukluk hepimizin iliğine işlemiştir. Buna ne kanun para eder, ne de murdar ilikten su aldırmak.

(Dalkavukça) bize mahsus bir dildir. Bunu bilmiyen ne sevimli olabilir, ne de iş becerebilir. Hakikati söylediğim için kusurumu af buyurun diyeceğim. Estağfurullah cevabını vereceksiniz ve bu bahsi dalkavukça bir konuşma ile bitireceğiz!

Akbaba

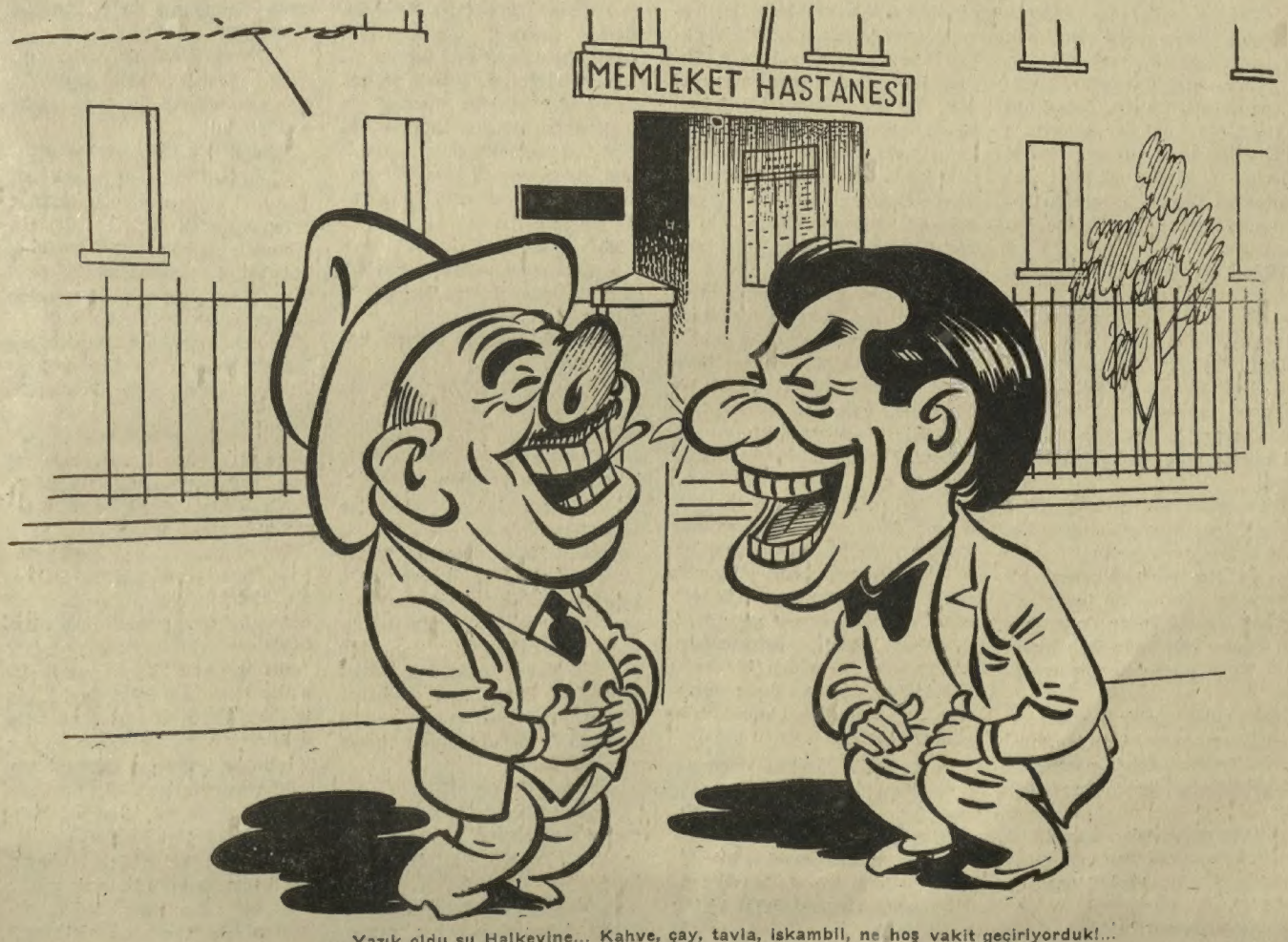

— Yazık oldu şu Halkevine... Kahve, çay, tavla, iskambil, ne hoş vakit geçiriyorduk!...

000283

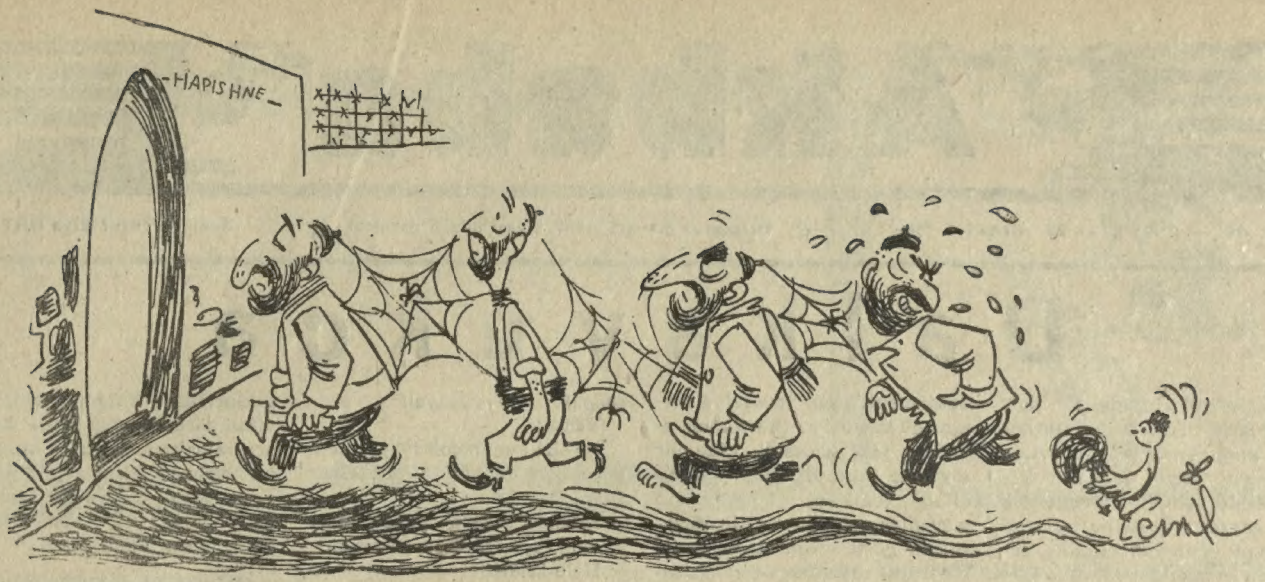

CENNET YOLCULARI!...

Necip Fazıl Kısakürekle Mülâkat

Necip Fâzıl Kısakürek'le konuş mak için İstanbul Cezaevine gittim. Büyük mürşit, atlet kıyafetine benziyen hapishane elbisesile, bahçedeydi. Etrafına mahkûm lar halka olmuştu. İlk önce beni görmedi. Heyecanlı bir sesle konuşuyordu. Ben de biraz bu konuşmasından faydalanayım diye kendimi göstermedim. Bir kenara çekildim. Şöyle diyordu:

— (Büyük Doğu) ruh toplumuna girip de bana mürit olan insan lar için şu demir parmaklıklar, şu demir sürgülü kapılar, şu aşılmaz duvarlar hiçtir. Ama nasıl hiçtir, hiçin hiçi! Bir işaretimle müritlerim, bu maniaları kendi evlerinin eşiklerini aştıkları gibi aşarlar ve Büyük Doğu ruh toplumunun sonsuz hürriyetine kavuşurlar...

Mahkûmlardan biri yanındakine:

— Bu adam, bizi buradan kaçıracak galiba?

Dedi. Öbürü:

— Eğer bunu yapabilirse ben de onun mürşitliğine inanırım. Ondan sonra on beş sene yiyeceği mi bilsem yine yolundan ayrılmam!

Diye cevap verdi. Necip Fâzıl, yüzünü karmakarışık yapan tiklerle sözüne devam etti:

— İç dünyasına kavuşan bir insana, dış dünyasının bağları örümcek ağları kadar dayanıksız dır. Bunlar maddedir. Ruh kuvvetinin bir nefesiyle paramparça olur...

Mahkûmlardan bir başkası:

— Palavracının biri! diye mırıldandı. Koskoca demir parmaklık lar bir nefesle paramparça olur mu?

— Öyle deme, adam temsilli rü muzlu konuşuyor! Baksana, cezbe halinde, yüzünü gözünü nasıl oynatıyor!

— Onlar işaret be!

— Ne işareti?

— İskambil işareti! Kumarbazın biriymiş, diyorlar. İskambil oyununda alışmış, şimdi konuşur ken de yapıyor!.

Necip Fâzıl:

— Müritlerim, benim muztarip ruhlu sadık dostlarım, aranız da konuşmayın, mürşidinizin söz lerini can kulağiyle dinleyin ki, sizin için ondan büyük kurtarıcı yoktur! Allah sırrını takdis etsin, en yakın gönül dostum ve ruh akrabam Veyselkaranî hazretleri buyurmuştur ki, bir mürşidin yaptığını yüz cihangir yapamaz. Sizi iman kısırlığından kurtarmaya gel dim. Aranızda ancak bir doğum süresi, dokuz ay kalacağım. Hakikatin nurdan ak sütünü, size iman dolu kendi göğsümden sağacağım. Büyük Doğu'nun nurtopu dünyası doğacak. O benim ilham dolu iç varlığımdan doğacak, onu size ben doğuracağım!

Yanımdaki bir kahkaha attı:

— Deli be! Baksana. doğuraca ğım, diyor! Erkek doğurur mu?

Birinin güldüğünü işiten Necip Fâzıl birdenbire gayet vakarlı bir tavır aldı. Öfkeyle:

— Kim o edbaht ruh?.

Dedi. Yanımdaki başını öne eğ di:

— Zavallı... Bin defa zavallı, milyon defa zavallı! Hayatında hiç bir mürşide rastlamamışsın. Evliyaullahtan kimseyi görmemiş sin. Dalâlet çukuruna düşmüşsün. Seni kurtarmaya gelenin ayaklarına kapanıp ağlıyacağına, gülüyorsun. Bu adamı bir hafta için müritliğimden ihraç ediyorum. Ruh antenlerimi kopardı! Bu günlük bukadar!

Beni gördü. Yüzünde memnun bir gülüş peyda oldu:

— Ay, sen burada mısın?. Neye şimdiye kadar seni görmedim?

— Yarım saat evvel geldim!

— Üzülme, seni de kurtarırım!

— Ben mahpus değilim ki kur taracaksın!

— Neye geldin öyleyse!

— Seninle (Akbaba) için bir konuşma yapmaya geldim!

Olduğu yerde tepinmeğe başladı:

— Bu ne cür'et? Bu ne küstahlık? On beş gün kimseyi katiyen kabul etmiyeceğimi Cezaevi müdürüne söylemiştim. Seni nasıl içeriye aldı? Şimdi Fahrettin Kerime haber göndereceğim. Ya istifasını versin, ya hemen bu adamı azletsin!

— Kıyma adamcağıza Necip Fâzılcığım, gazeteci olduğum için girdim. Senin çok eski dostun olduğumu söyledim. Bilirsin ya, seni nekadar eskiden tanırım? İş Bankasında olduğun günleri hatırla! Hani müfettiş olup da Samsuna gidecekken, bütün harcırahını bir gece, son meteliğine kadar pokerde...

Sözümü kesti:

— Evet, evet... Bilmez miyim? Bana ilk inananlardan birisin. Fakat mesele o değil!.

Yüzündeki müthiş tiklerle koluma girdi:

— Buraya, günahkâr ruhlar üzerinde dokuz aylık bir etüt için geldim.

— Hani, şu Sıraselvilerdeki bir kumarhanede yaptığın gibi mi?

— Sözümü kesme, sadece ne söylersem dinle ve inan!. Bu daha esaslı! Kendi derecemi ve manevi kuvvetimi de ölçeceğim. On beş günlük bir nefis muhasebesi devri mutlaka lâzım. Onun için ziyaret kabul etmiyorum. Polis müdürünü, Valiyi reddettim. Adalet Bakaniyle Etem Menderes haber göndermiş. Onlara da aynı cevabı verdim. Şimdi seni kabul etmem ayıp olacak.

Saatine baktı:

— Namaz vakti de geliyor. Bana ne soracaksan kısaca sor ve kendi fikrin gibi yaz! Hadi, çabuk!

— Necip Fâzılcığım, sana bir zararı dokunmasın, diye soruyorum. Çünkü tahkikat genişliyor gibi görünüyor. Malatyadaki suikastcilerle uzak yakın bir tanışıklığın var mıydı?

— Ne suikasdi?

— Malatyada Ahmet Emin Yalman'a yapılan suikast!

— Öyle bir şey yok! Suikast diye bir şey bilmiyorum!

— Nasıl, bilmiyorsun, yapılmadı mı?

— Hayır! O, Vatan gazetesinin satışını arttırmak için tertip ettiği sansasyonel bir reklâm denemesiydi?

— Ne reklâmı? Kurşunlar atılmadı mı, zavallı Ahmet Emin Yalman yaralanmadı mı? Az daha gürlüyordu!

Kahkahayla gülmeğe başladı:

— Suikast kurşunu ha... Gazetede mi okumuyorsun? Suikast kurşunlarından biri A. Eminin cebinden çıkmadı mı? Cürmümeşhut halinde yakalandı! Suikast için atılan kurşun, insanın cebinden mi çıkar, ciğerinden mi?

— Peki, yaralandığına da mı inanmıyorsun? Yalmanın yatakta eli sarılı resmini görmüş olacaksın!.

— Gördüm, ne olacak? Şimdi, serçe parmağımı sarıp yatağa yat sam, suikaste mi uğramış sayılırım? Bunları geç, bana ciddî bir şey soracaksan sor!

Şaşırdığımı görünce ciddileşti:

— Hem benim gibi Büyük Doğu inkılâbını yapıp yepyeni bir dünya kurmaya memur olan adam böyle şeylere tenezzül mü eder? Anlıyamıyorsun, benim madde ile alâkam yok, ruh üzerindeyim... İşte, ikindi ezanı okunuyor. (Etrafın dakilere) Sadık dostlarım, büyük liderinizin arkasında saf bağlayıp, ruhlarınızı yıkamak için, haydi namaza! Sen de gel, bana uy! Yoksa durumun biraz nazikleşir!

Baktım, sahiden öyle olacak. Bir kaçamak yolu bulmak için:

— Büyük mürşit, dedim, abdestim yok. Müsaade et de hemen abdest alıp geleyim!

Akbabacı

000284

AKLA KARA

Tezatlar içindeyiz. Bir senede dört mevsim var: İlkbahar ile sonbahar, yazla kış tezad halinde... Erkek kadının zıddı, kadın erkeğin... Gece ile gün düz, lodosla poyraz, hattâ bir dalda açan gül ile diken... Dünya, tezadlar dünyası!

Her yerde görülen bu tezatlara, bilhassa politika sahasında söz söyliyenlerle kalem oynatanlar arasında çok rastlarız.

Biz, her hafta, bu görüş ve düşünüş farklarını «Akla kara» başlığı altında yayacağız.

★

Vatan Gazetesinden :

Başbakan Adnan Menderes'in Demokrat Parti idaresinin tarihimize bir altın devir diye kaydedeceğine dair Bolu D. P. kongresinde ileri sürdüğü iddia yerinde midir?

Bazı bakımlardan Adnan Menderes'e hak vermek lâzımdır. Milletlerarası münasebetlerde Türkiye bir devleti muazzama rolüne yükselmiştir. Bu rolünü genişletmek ve memleketimizi yeni bir dünya nizamının başkurucularından biri mevkiine çıkarmak imkânları da vardır. Daha şimdiden Avrupanın en hatırı sayılır askerî kuvvetlerinden biri halini aldık. Harbi önlemek ve çıkarsa düşmanı can damarlarından vurmak bakımından en tesirli rollerden birinin bizde olduğunu söylemek caizdir. Buna ilâve olarak Türkiyenin iktisadî bünyesinde umumî bir hareket ve cevelân başlamıştır. Halkın büyük bir kısmının kaderi iyileştiği gibi, şahsî, mahallî ve millî mukadderatı sür'atle yükseltmek bakımından halkımız şevke gelmiş ve mühim sahalarda merkeziyetçi bir vasiliğin izlerini üzerinden silkerek teşebbüsü bizzat ele almıştır.

Genç bir iktidar için bütün bunlar büyük başarılardır. Türkiyede bir altın devrin türlü türlü unsurları ortaya dökülmüştür.

★

Ulus Gazetesinden :

Bolu D. P. kongresinde Başbakan Adnan Menderes Türkiye'nin 1950 denberi «Altın Devri» yaşamıya başladığını söylemiş.

Bu acayip altın devrinde Türkiyenin, mevcut 137.000 kilo altınlarının son gramına kadar elden çıkmasını icabettirecek bir iktisadî ve malî politika takibedildiği, herkesin gözü önündedir.

Nükte yapmasını sevenler, demek ki altın devri, altınlar tükendikten sonra başlamaktadır, diyorlar.

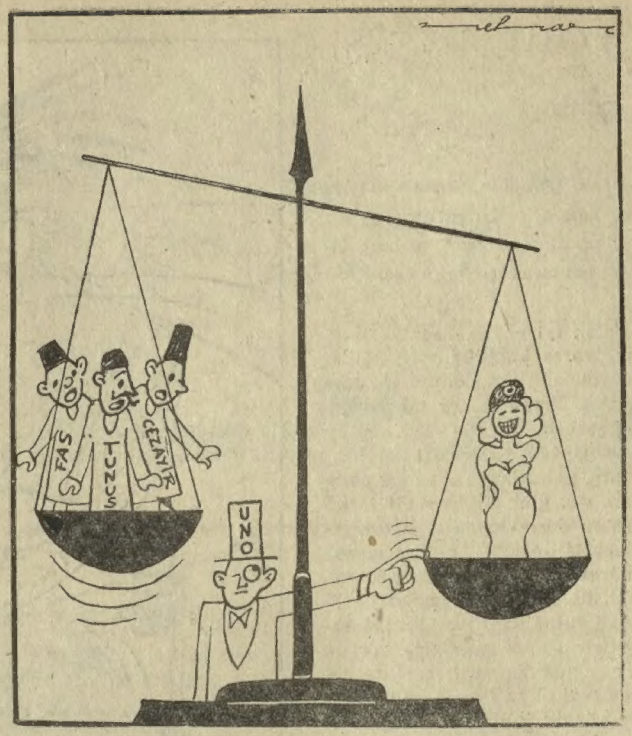

Birleşmiş Milletler — Sen haklısın!...

Haline şükret!

Yeni evlenmişti. Karısının bir halinden memnun değildi: Eski kocalarının sıksık lâfını etmesinden. Bir arkadaşına bu halden dert yandı. Arkadaşı içini çekti:

— Yine haline şükret birader, dedi, ya benimki gibi, gelecekteki kocalarından bahsetseydi ne yapardın?

İzah, tavzih

Nişanlanmış, lâkin nişanları bozulmuştu. Arkadaşı, Mehmedi teselli etti:

— Vahvah, dedi, demek aranıza babası girdi ha?

Öteki, tavzih lüzumunu duydu:

— Hayır, aramıza girmedi, benim arkama indi!...

Karnaval mevsimi yaklaşırken!...

ÇÖP TENEKESİ

Süprüntü, belediye çöpçülerinin, sabahları, evlerimizden, apartımanlarımızdan, dükkânlarımızdan alıp kamyonlara boşalttığı tenekelerdeki toplantılardan ibaret değildir. Fikir hayatımızın, sanat hayatımızın, hele politika hayatımızın da, ne kokmuş, ne iğrenç süprüntüleri olduğunu unutmayınız.

Akbaba, bu sütunlarda, her hafta, kalem döküntülerinden bir teneke dolduracak. Tiksinmenizde, en büyük faydayı görüyoruz.

★

Ulus Gazetesinden :

[Bu sözler, Adnan Menderes'in ötedenberi artık ipliği pazara çıkmış kurnazlığıdır..]

— Hüseyin Cahit Yalçın —

★

Ulus Gazetesinden :

[Adana ziyafetinde en çok hoşuma giden cihet sayın Menderes'in kendi muvaffakıyetlerini ilân edecek şahitleri de yanında taşımasıdır. Bizim eski yoldaş Tevfik Rüştü Aras da Başbakanın arabasına binmiş, şarkısını okumuş.

Arkasından, Adana valisi de yerinde duramıyor, ayağa kalkıyor ve yeni iktidarın eski bir üstünlüğüne işaret ediyor.

Meyhaneciden şahit aramışlar, bozacıyı göstermiş dedikleri gibi bir şey.]

— Hüseyin Cahit Yalçın —

★

Ulus Gazetesinden :

[1950 tekerlemeleri tuttu, Türk halkının yarısından biraz fazla bir çoğunluk bir de bunları tecrübe edelim mütalâasiyle Demokratları iktidara getirdi. Milli bir talihsizlik eseri olarak Demokratlar bu işin ehli çıkmadılar. İki buçuk seneden fazla bir müddet eski düzeni de berbat etmekten başka bir şey yapmadılar. Çünkü hükûmet idaresi lâf ile olmaz. Bilgi, tecrübe, olgunluk ve kabiliyet ister. Talihin şef diye ortaya çıkardığı ve başa getirdiği zatlar, bundan mahrum olurlarsa durum başka türlü olamazdı ki.]

— Hüseyin Cahit Yalçın —

★

Ulus Gazetesinden :

[İngilterede Churchill'e «Kaz» diye bağırmışlar, kızmamış.

Biz, bizim hazrete sadece «Menderes» diyoruz, kızıyor.

Ama kimbilir, insanlar tuhaf, belli olmaz ki: Churchill de, kendisine «Menderes» deselerdi, belki kızardı.] **— Çetin Altan —**

000285

Geçim yolu

Yazan: Bülent ORAN

★ *Akbaba okuyucularına yeni bir imza takdim ediyoruz: Bülent Oran. Yazı ailemize giren genç arkadaşımızla, mizah edebiyatımızın ayrı ve ince bir çeşni kazandığına inanarak seviniyoruz.*

Şu kozmoğrafya denilen lüzumsuz dersi öğrenmemek hususundaki inadım yüzünden belge alarak okuldan kovulduktan sonra, bir müddet yıldızlara küf rederek serseri serseri dolaştım durdum.

Beni ev ile bakkal arasındaki mesafe bile zor ilgilendirirken güneşin uzaklığının hesabı veya ayın mı dünya, dünyanın mı ay etrafında dolaştığının isbatı gibi lüzumsuz şeylere kafa yormaya zorlayamazlardı. Keyifleri nasıl isterse öyle dönebilirlerdi. Son ikmâlimde kozmoğrafya cı bana:

— Spestroskoptan bu ilim ne gibi faydalar sağlayabilir, diye saçma bir sual sorunca:

— O işe rüfailer karışır hoca, nasıl faydalanırsa faydalansın, benim neme lâzım, dedim.

Dedim ve belgeyi de aldım.

Bu işte haklı olduğumu bir takım büyük rakamlar ve acaip yabancı kelimelerle anneanne - me anlatmak zor olmadı. Kadıncağız doksandokuzluk tesbihi - nin çekilmesini hızlandırarak:

— Fesupanallah, dedi, gördün mü dinsizin yediği naneyi... Çocuğa garez bağlamış bir kere de ondan vallahi... Yoksa öyle şeyler sorulur mu hiç? Hem o yıldızların uzaklığını kim bilecek, ölçmüşler mi ki yani... Allahın işine karışılır mı?

Hocaya beddualar etti, beni de okuyup üfledi ve işi oluruna bıraktı. İsportacılıktan ithalâtçılığa kadar yükseldiği için okumanın kafayı çürüteceği hakkında kesin bilgilere sahip olan dayım da:

— Çok iyi olmuş, dedi. Cevher varsa kendiliğinden çıkar meydana. Yoksa okusa da para etmez. Eşeğe semer taksan gene eşektir.

Ama, tahsil masraflarım, harç lığım, pabuçlarımın pençe paraları v.s. gibi bütün mali taraflarımı destekleyen amcama gelince iş değişti. Amcam az çok mürekkep yalamış bir adamdı. Tahsili sorulduğu zaman öksürüğü tutar yahut araya lâf karıştırırdı ama gazeteden takvim yaprağına kadar her eline geçen şeyi okur, boyun bağı takar ve gözlük kullanırdı. Dayım onu çekemediği için:

— Gözlük takacağına, gözünü açsın da beş on para fazla kazansın, görelim, derdi.

Çünkü amcamın okumuşluk havası veren gözlüklerini kıskanırdı. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse ben de dayımın fikrindeydim. Hele belge aldığım günkü kızgınlığımı hiç anlatamam. Beni tesellî edeceği yerde, eski şairlerden bilmem ne paşanın haylazlar hakkında ukalâca yazılmış manzumesini okuduktan sonra işi bütçe meselesine dökerek:

— Şimdiye kadar bana kaça mal olduğunu biliyor musun? dedi.

— Kaça mal olduğumu bilmiyorum ama zannedersem serma yesi bedavaydı, dedim.

Bu cevabım üzerine, beni şımarık dayımdan örnek almakla itham etti ve artık kendisinden tek metelik koparamıyacağımı da bildirdi.

Paşa efendinin manzumesiyle zekâm hakkındaki yersiz sıfatların beni pek ilgilendirmemesi ne rağmen bu metelik bahsi ciğerlerime kadar işledi.

Amcamın kat'î kararındanberi, para kazanma çareleri arayıp durdum. Zaman zaman bana muntazam bir harçlık sağladığı için okulu bile aradığım oldu. Yorucu işleri sevmiyordum. Yormayıcı işlerde ise para yoktu.

Nihayet dedem yardım etti. Tembelliğimle para kazanmayı bağdaştırabilecek bir geçim yolu buldum.

Bu yol basit bir dürbünden ibaretti. Rahmetli dedemin, soba borusuna benzeyen acayip bir dürbünü vardı. Onu tavanarasındaki penceresine yerleştirir ara sıra bir şeyler seyrederdi. Seyir merakı geçtikten sonra da adeselerinden birini sökerek onunla güneşli havada kibritsiz sigara yakmaya başlamıştı. Benim dürbünü hatırlamam ise ne Tekel satışlarını düşürmek, ne de gözlerimi bozmak gibi sebeplere dayanmıyordu. Gelir temini için, evdekilerin farkına varmıyacakları kıyıya köşeye atılmış eşyaların okutulması bittiğinden, sıra ister istemez dürbüne gelmişti. Onu gizlice kapıdan çıkarmakta hayli güçlük çekmiştim. Bitpazarına götürüp satışa arzettiğim zaman etrafıma meraklı bir kalabalık kütlesi toplanmıştı. O acayip şeyin ne olduğu hakkında müta - lâalar yürütüyorlardı. İhtiyarın biri:

— Ne cehalet yahu, bunu bilmeyecek ne var?... Eski bir ağır makineli tüfek namlusu demişti.

Onu satın alacak olan hurdacı, kantara vurarak pirinç miktarını öğrenmeye çalışıyordu. Türkçesi kıt bir zat ise abajur kaidesi yapmak için kendisine satmamı rica etmiş, fakat yanın da maalesef para çıkmamıştı. Bu basit şeyin etrafında toplanabilmek için insanların muhakkak budala olmaları lâzımdı. Dayım, «Kazanmak işe yarar bir şey satmakla değil, ahmak müşteri seçmekle kabildir» derdi. Onlardan bir sürüsü başıma toplanmışken ben bu fırsatı neden kaçıracaktım? Kaldırımın kenarına çıkarak:

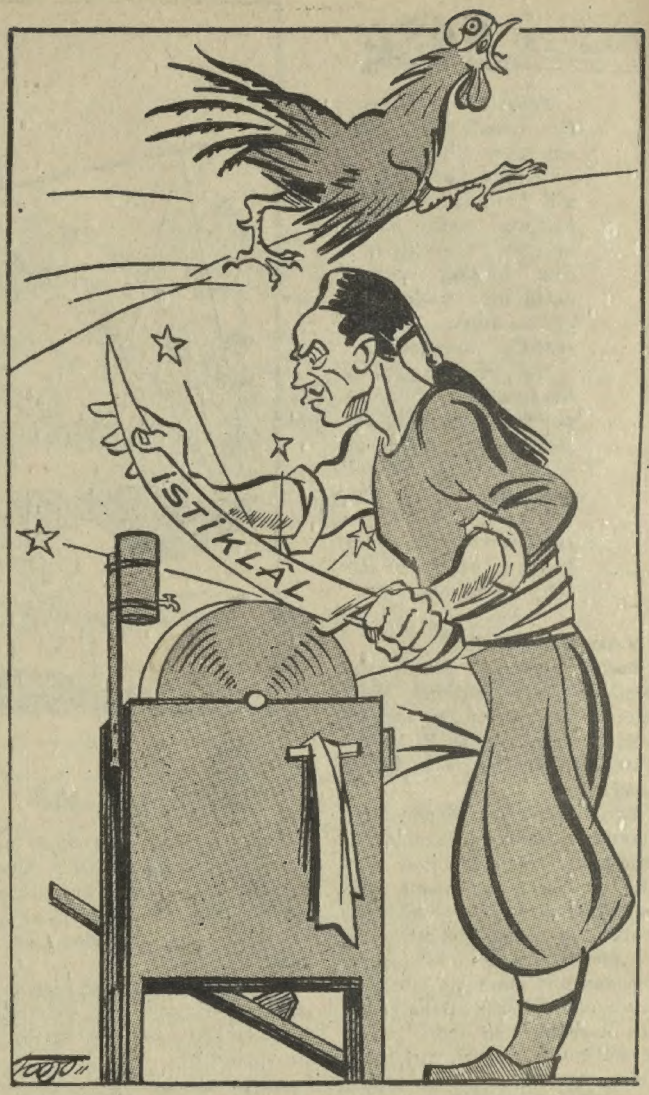

Her horoz kendi çöplüğünde öter!...

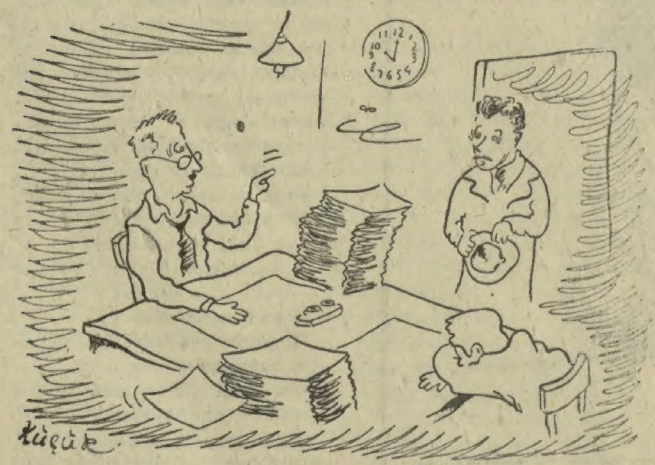

— Şimdi arkadaşım uyanınca senin işine bakar. Benim uyku nöbetim geldi!...

000286

— Muhterem efendiler, diye söze başladım, bu gördüğünüz acayip şey ne efendi amcanın buyurduğu gibi ağır makineli tüfek namlusudur, ne de giden keferenin dediği gibi abajur kaidesi... Bu, bizleri öbür âlemlere yaklaştıran bir teleskoptur. Yani türkçesini isterseniz bir nevi dürbün. Eğer gece olsaydı size yıldızları seyrettirebilirdim. Fakat maksadınız yıldızları seyretmek değil de sadece bu sihirli boruyla etrafa bakmaksa yük sek hatırınız için onu da kabul ederim. Böyle bir arzusu olan sayın seyirciler, izdihama mâni olmak için, lûtfen onar kuruş hazırlayarak sıraya girsinler. Seyirden sonra da arzu edenler çıkarsa, kibrit, çakmak veya ateşle ilgili her hangi bir vasıta kullanmaksızın sırf bu müthiş âlet vasıtasiyle sigaralarını yayabilirim.

Bu işin o kadar fazla heveslisi çıktı ki, birbirleri arkasına dizildiklerinde meydana getirdikleri sıra, ben ölçmedim ama söylediklerine bakılırsa yedi kilometre kadar tutmuş. 3817' nci seyirci:

— Hakikaten faydalı bir âlet bu ama abi, dedi, karanlıktan başka şeyler de göstermez mi?

Baktım. Meğer dürbünün kapağını kapalı bırakmışım. Fakat bu 3817'nci sersemden başkası buna aldırmamıştı.

— Ziyanı yok, dedim, aydınlıkta aydınlık seyrettikten sonra böyle bir âletin hikmeti ne olur ki... Keramet güneşli havayı karartmakta.

Müthiş bir alkış tufanı koptu ve «Yaşa, nurol, harika» sesleri duyuldu. Ellerimle patırdıyı kes melerini rica ederek:

— Eğer susarsanız, şimdi de sizlere güneşten faydalanarak bedava sigara yakarım, dedim.

Adeselerden birini söküp harekete geçtim. Bu arada bir hanım teyze aldığı pompalı gaz ocağını da yakıp yakamıyacağımı sordu. Denedik. Adeseler ve güneş el birliği ederek hayli çalıştılarsa da ihtiyarın eteklerini tutuşturmaktan başka işe yaramadılar. Telâş içinde koşarak kaçan teyze hanım neş'eli bir hava yarattı. Kaynanasını ateşe vermek, ay ışığında sigara yakmak gibi tekliflerde bulunanlar çıktı. Fikir yürütmek he veslileri bir hayli kabarık olduğundan, bunlara adresimi vererek öğrenmek istedikleri şeyi mektupla sormalarını rica ettim ve seyri keseceğimi bildirdim.

İtirazlar yükseldiyse de onları:

— Pek sayın seyirciler, diye ikna etmeye çalıştım, sizlerin merakını tatmin için daha fazla kalmayı ben de canü gönülden is terdim. Lâkin gelgelelim ilim aşkı ve siz muhterem dostlarıma faydalı olmak arzusu beni yıldızlar âlemi üzerinde çalışmaya sevkediyor. Bendeniz kozmoğrafya denilen ilmin hastası bir adamım. Yıldızları tetkikten uzak kalmak benim için açlıktan ve havasızlıktan ölmek gibi bir şeydir.

Alkışlar arasında, toplanan bozuk paraları taşıyacak bir hamal tuttuktan sonra eve dön - düm. Amcam:

— Bu paraları nereden çaldın? diye sordu.

— Ahmaklardan, daha doğrusu zekâsı benden daha kıt olanlardan, cevabını verdim.

— Şu koca dünyada senden daha budala bir kimse var mıdır acaba?

— Şimdilik şu gördüğün paraların adedi kadar. Her gün de artacak.

Giriştiğim işi izah edince, dayım:

— Meğer sen benden de hinoğluhinmişsin, diye takdirle omuzumu sıvazladı. Sen bu dersten çaktığın halde böylesin, hafazanallah ya bir de geçseydin o zaman korkarım beni bile kaziklayacaktın.

Sonra amcama döndü:

— Gördünüz mü beyefendi hazretleri, dedi, okulda mokulda iş olmadığını... Sizin gibi göz lük takmıyor, boyun bağı da kullanmıyor... Ama gene de bir köhne boru parçasıyla şeytana külâhını ters giydirmesini biliyor.

Amcamın bilgiçliğini çoktan beridir hazmedemediği için bu fırsattan istifade ederek çullandı durdu. Anneannem de bizden yana çıkmıştı.

O gece dayımla oturup plânlar hazırladık. O, işi büyütmek, soba borularını boyayıp camladıktan sonra memur tutup işletmek fikrindeydi.

— Az parayla çalışacak bir sürü meteliksiz yüksek tahsil mezunu var, bu işte onları kullanırız, diyordu.

O kadar hararetlenmişti ki ba na hemen ortaklık teklifinde bulunup bir mukavele bile yap mıştı. İmzamı atınca:

— Tamam, dedi. «Yıldızları Seyrettirme Şirketi» şu dakikadan itibaren kurulmuş bulunuyor. Allaha, şu gök yüzünü yarattığı için ne kadar dua etsek, azdır. Hadi toparlan bakalım, bir meyhaneye gidip bu mesut hâdiseyi kutlayalım.

İnsan fazla kazandı mı, kutlamadan olmuyor. Karşılıklı zık zaklarla eve döndüğümüz vakit, ne dayımda kapının anahtarını bulacak tâkat kalıyor, ne bende anahtar deliğini bulacak hal.. Bereket versin, kutlama dönüsü, kapıyı açmak, bizi yatak odalarımıza çıkarmak, hattâ ara sıra üstümüzü başımızı temizlemek işini, şirketimizin ilk memuru olan gözlüklü amcama yük lediğimiz için, midelerimizi istediğimiz gibi doldurup boşaltmakta bir mahzur görmüyoruz..

Bülent ORAN

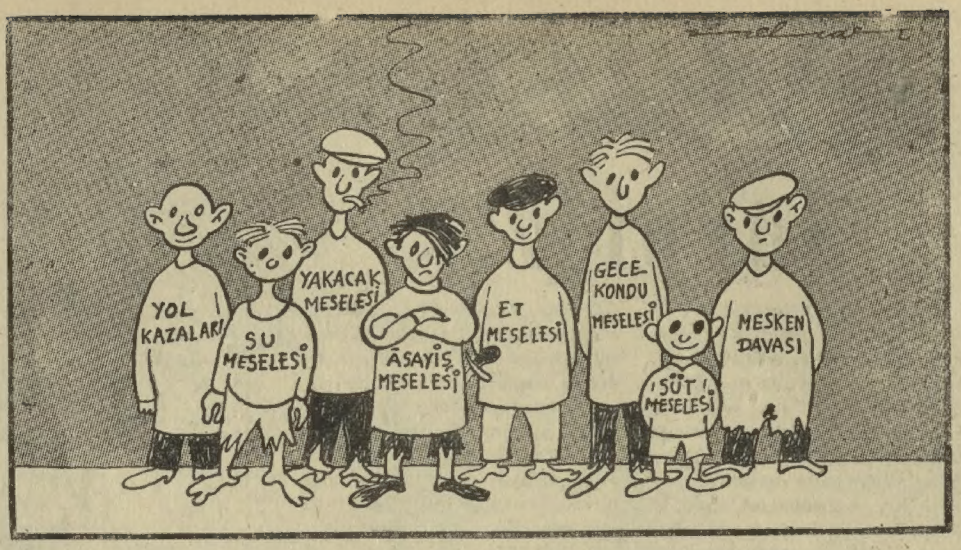

İstanbulda kimsesiz çocuklar!...

MAÇTA

Boks maçındaydılar. Seyircilerden biri okadar heyecan alâmeti gösteriyordu ki, Lâle Oraloğlu dayanamadı ve sordu:

— Yoksa siz de boksör müsünüz?

Adamcağız ayni heyecanla ce vap verdi:

— Hayır, dişçiyim...

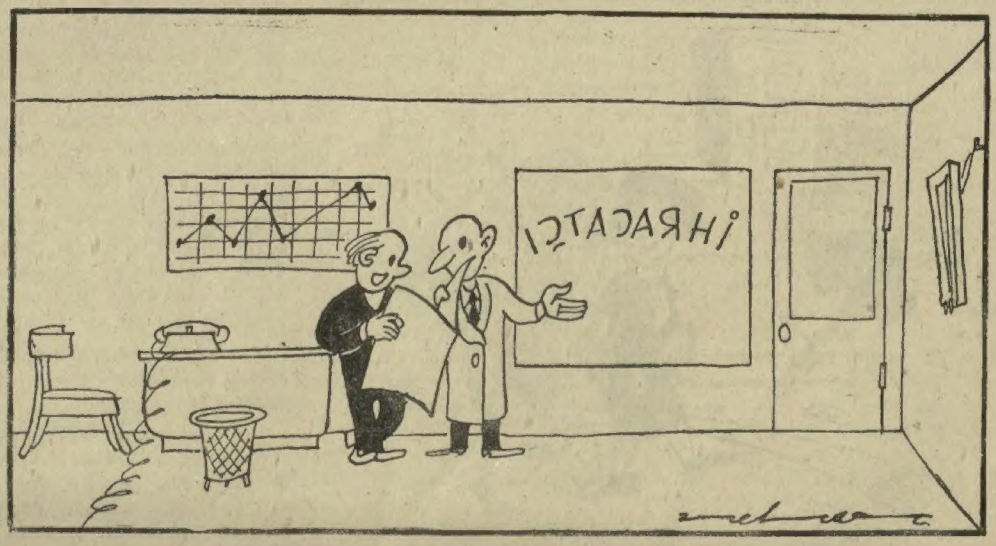

— İngiltereye sattığımız kuru üzümlerin içinden çöpler çıkmış...
— Aman, faturaya ilâve etmeyi unutmal..

000287

Hikâye

Sürpriz!..

Geçen akşam Feritlerde oturuyorduk. Söz açıldı da, sürprizden filân, Ferit anlattı. E, şaştım, kaldım. Hayatta ne feci tesadüfler oluyor diye. Doğrusu kendimi o zavallıların yerinde tasarladım. Allahallah tüylerim diken diken oldu dehşetten.

— Ah şu medeniyet, diyordu Ferit, insanın maskarasını çıkarıyor. Hele o sonradan görmelik yok mu? İnsan bilmediği şeye burnunu sokup boş yere böbürlenmeğe kalkmamalı. Sonunda muhakkak gülünç oluyor, hem ne hazin şekilde bilseniz...

— Canım, dedik, beğlik hikâyelerdeki gibi lâfı döndürüp ağızda geveliyerek mevzuun etrafında dolaşacağına anlat da kurtul...

Güldü Ferit:

— Öyle, dedi, anlatmadıkça elinizden de, dilinizden de kurtulmanın çaresi yok. Ama, bak Allahaşkına yazayım filân deme, bir de beni rezil edersin insanlara karşı...

— Hangi insanlara karşı yahu?

— Canım, şu anlatacağım ev sahiplerine karşı... Malûm ya, onlar gayet zengindir. Öyle, kalbur üstü milyoner yavruların - dan değil. Basbayağı zengin. Hem de medeniyete, konfora son derece meraklı... Hatırlar mısınız? Şemsettin Günaltay, başbakanlığı zamanında, hey gidi günler hey, onlar da mâzi ve masal oldu ya, neyse... Ne diyordum? Ha, Şemsettin Günaltay, şu Reşat Aydınlı diye bir muhbiri sadık vardı. Bir suikast fiyaskosunu haber verdiydi de, o münasebetle, Başbakanla yaptığı görüşme gizlice plâğa alındıydı. Şimdi o ses makineleri, sesi tele alan âletler, eskisi gibi yalnız hükümet kuvvetlerine boyun eğmiyor. Biraz paraya kıyan, ediniyor onlardan. Tanıdık birkaç avukatta ben de gördüm. Pek hoş şey... (Ferit burada birkaç avukat ismi verdi ama, hem reklâm olmasın diye, hem de anlatacağım hikâyenin vaka kahramanlarından sanılmasın diye yazmıyorum).

Ben de sözü amma dağıttım yani... Hiç hatırlatmıyorsunuz da, çocuklar... Efendim, meşhur Sadık Alvur'un karısı, yine meşhur Gazal hanımefendi var ya? Onun kabul günü, her haftanın ilk günüdür. Şimdi yeni usuller çıkmış. Kimi, ayın ilk cuması, kimi son çarşambası, bazısı ise ayın ikinci sekizinci gününü takibeden perşembe diye acaip tasniflerle kabul günlerini ayda bir veya ikiye indirmek modasını tatbik edoyarlar. Gazal hanımefendi de haftanın ilk gününü böyle ilân etmiştir.

İşte öyle bir gündü. Gazal hanımefendinin mükellef salonun da, kadınlı erkekli, bir on beş kişi kadar toplanmıştık. Size şu salonu da biraz tarif edeyim. Her ne kadar Adalet Cimcoz Aydabir'de İstanbul'un en meşhur salonlarını yazdıysa da, bunu unutmuş olacak. Çünkü Gazallerin salonu da hem fevkalâde şık, hem son derece rahat, hem de gırtlağına kadar antika eşya ile dolu, güzel, muhteşem bir yerdir. Bu sefer, köşeye piyanodan daha kuyruklu, koskoca bir şey oturtmuşlar. Ne yalan söyliyeyim, ben utandım, soramadım. Ulan ne görgüsüz herif diyecekler sandım, çekindim. Önce televizyon falan zannettiydim. Ama ekranı, perdesi yok. Nihayet, Gazal hanımefendi baklayı ağzından çıkardı:

— Geçinemiyorlarmış... Boşanmak istiyorlarmış... Aralarındaki kavganın başlangıcını biliyor musunuz?

— Bilmez olur muyum efendim, nikâhlarında şahittim!...

— Kocam bu sefer Almanya dönüşü getirdi. Mükemmel bir radyo. Altı bin liraya almış. Bize sekiz bine maloldu. Ama tertibatına diyecek yok doğrusu... diye övündü. E, hakkı vardı. Benim öyle bir radyom olsa, ağzımı radyoyla açar, radyo lâfiyle kapatırdım vallahi.. .Yine de insaflı kadınmış ki, sadece temas etti, kibârâne... Siz Gazal hanımefendiyi tanımazsınız, değil mi? Ne bahtiyarsınız yani... Taniyanın üç aylık ömrü muhakkak geri gider çünkü. İyi kadındır, hoştur, zariftir, hattâ güzel giyinir. İlle velâkin çirkinliğine canlar dayanmaz. Aman, Allah kocasına sabırlar versin. İsmiyle arasında en küçük bir münasebet dahi yoktur. O kadar kendine aykırı bir adı var ki, insan gayri ihtiyari, merhum babası kızının ne olacağını tahmin etmiş de alay olsun diye ona bu güzel adı vermiş der...

Yine lâfın ucunu kaçırdık. Nerede kalmıştım? Eveet... İçimizden bir zevzek:

— Ama hanımefendi, bu nefis radyonun sesini dinliyemiyecek miyiz? demiş bulundu. Hay, dilini eşek arısı soksaydı da, demez olsaydı. Zaten başımıza ne geldiyse o cümleden ileri gelmedi mi?

Dedim ya Gazal hanımı, gayet naziktir diye? Misafirin arzusunu iki ettirmedi:

— A, hattâ ben size daha hoş bir sürpriz yapayım! diyerek radyonun bir düğmesine bastı. Ses sada yok. Arkasından:

— İki dakika müsaade buyrun! deyip odadan çıktı. Doğrusu hepimiz, pikaba plâk koyacak da, yakın tanıdıklarının sevdiği plâklardan seçmeğe gitti içeriye diye düşündük. Tabii, gitti gelmez, uçtu konmaz. Leylâ:

— Aman Süheylâ, dedi sert sert, zaten şurada diken üstünde oturuyoruz. Menhus karının bet suratını seyrettiğimiz yetişmiyormuş gibi bir de radyosunun cırıltısına mı katlanacağız şimdi? Nerden çıkardın bu lâfı sen de?..

Selma, hemen ilâve etti:

— Menhus değil, gudubet... Kadıncağızın gudubet olduğu muhakkak. Doğrusu o suratla nasıl koca bulmuş, şaşıyorum...

Neclâ yavaş sesle:

— Çocuklar, sinirlerim kalktı. Öyle söylemeyin, şimdi kadının yüzüne baktıkça gülmeğe başlıyacağım... dedi. Derken Halûk söze karıştı:

— Bizim eczanenin bütün güzellik müstahzarlarını kullansa nafile...

— Öyle, o çehreye ancak maske kâr eder...

Dışarıda hafif bir ayak sesi duyuldu. Kapı açıldı ve Gazal hanımefendi girdi. Halûk hemen hulûs çaktı:

— Aman hanımefendi, hakikaten yürüyüşünüz gazali andırıyor, bayılıyorum vallahi...

— Şöyle yalnız, başbaşa kalabileceğimiz bir yere gitsek...

— E, öyleyse mektebe gidelim!...

000288

Neclâ da geri kalmak istemedi:

— Kuzum Gazal hanımcığım, nekadar zevk sahibi olduğunuzu biliriz. Bize sürpriz olarak neler dinletecektiniz? Merak ettim, kendi hesabıma...

Gazal hanımefendi:

— Ha, mühim değil kendi sesini zi.. deyip radyonun bir başka düğmesine dokundu. Evvelâ, hepimiz put gibi donup kaldık. Ses sada çıkmadı. Sonra makineden, Leylânın gür sesi duyuldu:

— Aman Süheylâ, dedi sert sert. Zaten şurada diken üstünde oturuyoruz. Menhus karının bet suratını seyrettiğimiz yetişmiyormuş gibi bir de radyosunun carıltısına mı katlanacağız şimdi? Nerden çıkardın bu lâfı sen de...

Sırtımın ortasını buzlu bir el dolaşırken Selma'nın sesi yükseldi, ama makineden:

— Menhus değil, lâkin gudubet... Kadıncağızın gudubet olduğu muhakkak. Doğrusu o suratla nasıl koca bulmuş şaşıyorum.

Arkadan Neclâ:

— Çocuklar, sinirlerim kalktı, öyle söylemeyin. Şimdi kadının yüzüne baktıkça gülmeğe başlıyacağım...

Gözlerimi halıya dikmiş, nohut gibi ter döküyordum. Sesini duyan, sanki kendisini dışarıdan çağıran olmuş gibi, oda kapısından fırlıyordu. Neclâ hemen oracığa düşüp bayılmıştı. Kapıdan çıkan hemen kendini sokağa atmış. Hattâ biri, astrakan mantosunu orada bırakmış da istemeğe bile cesaret edememiş. Gazal hanımefendinin ne olduğunu, yüzünün ne hale geldiğini ise hiç kimse hatırlamıyor.

O gün bugündür, medeni icatlara düşman oldum ve bilhassa sürprizden fena yıldım, azizim...

Hikâyeci

HAYRET

— Maşallah, diyordu, seninki tüyü düzmüş... Bankayç girmiş dediler..

Kâzım Taşkent hayretle sordu:

— Ya? Ama gazetelerin zâbıta sütunlarında bir haber görmedik ya?

MÜSABAKAMIZ : 5

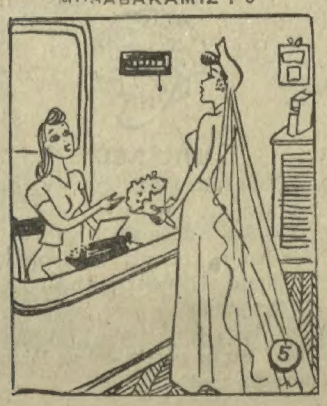

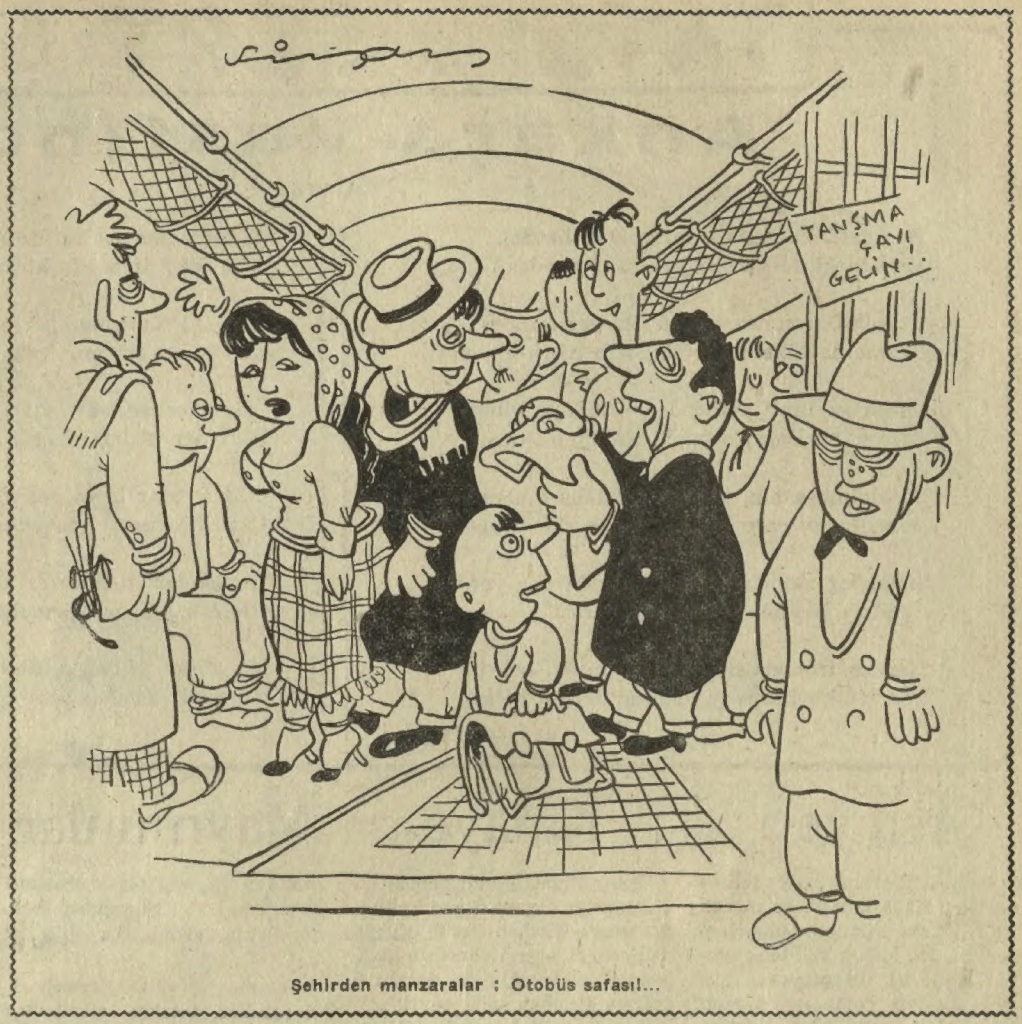

Şehirden manzaralar : Otobüs safası!...

Skuhinin intikamı

Haçik Sallabaşyan ne zamandanberi Yervantın karısı Skuhi için yanıp tutuşuyordu. Haftada bir kaç defa Madam Skuhiyi ziyarete gider, karşısında iç çeker, göz süzer, fakat kalbini açmağa cesaret edemezdi.

Maamafih Haçik Sallabaşyan meyus değildi. Çünkü son zamanlarda Yervantın karısına hıyanet ettiğini öğrenmişti. Güzel Skuhinin kıymetini bilmiyen nankör Yervant, komşusu Bedrosun karısı Araksiyi seviyordu.

Haçik Sallabaşyan, takip edeceği hattı hareketi tâyin etmişti. Bir taraf ve takribini bulup Skuhiye kocasının hıyanetini haber vermek!

Bir gün gene sevgilisini görmeğe gitmişti. Bir müddet dereden tepeden konuştuktan sonra sözü Yervanta intikal ettirdi.

— Madam Skuhi, zatına bir şey sorarsam umarım ki kızmazsın: Yervant Efendiyi seversin?

Skuhi hayretle misafirinin yüzüne baktı:

— Lâftır ki edoorsun?.. Karı olur da Yervant gibi güzelim erkeği sevmez?..

— Güzelim erkek dersen onun ne mal olduğunu bilmoorsun.. Onu sen bana sor!. Komşumuz Bedrosun karısı Araksi ilen yemediği halt kalmoor!. Bundan haberin yok!...

Madam Skuhi, kocasının kendisine ihanet edebileceğine ihtimâl vermiyordu.

— Divanesin? Nesin? dedi. Yervant benim üstüme gül koklar sanoorsun?.

— İsbat eder isem daha bir şey deyebilirsin? Ben sana isbat edeceğim ki Yervant sana oyun edoor... Şimdi söyle bana Madam Skuhi.. Ben sana isbat eder isem ki Yervant seni aldatoor, ondan intikam alırsın?

— He... Elbette ki alırım!

Haçik Sallabaşyan o günden sonra paçaları sıvadı, ne yaptı yaptı, Yervantın Araksiye yazdığı bir aşk mektubunu ele geçirdi. Doğru sevgilisi Skuhiye koştu:

— Al sana isbatı... dedi. İşte Yervantın eli ile yazdığı mektup!.

Skuhi sarardı, dudaklarını ısırdı.

— Şimdi bir diyeceğin kaldı?.. Yervanttan intikam alacaksın?

— Elbette alacağım!

Haçik Sallabaşyanın içi bahçe olmuştu.

— Peki civanım.. Öyle isem seni yarın kaçta bekleyim?

Skuhi hayretle baktı:

— Kimi bekloorsun?

— Seni zo... Yervanttan intikam almıyacaksın?

Madam Skuhi kızdı:

— Lâftır ki edoorsun?. Yervanttan intikam aloorsam sen neci oloorsun?... Araksi bana bu işi etti ise onun kocası Bedros ne güne duroor!...

Şeytançekici

DERT

Yeni Paşabahçe ekspres vapurunda konuşuyorlardı:

— Demek senin hanım da Yalovaya kapağı attı. Derdi neymiş?

— Mühim değil, babasından kalan bin lira!...

KISACA

Türkân Eczacıbaşıya sordular:

— Peki, kocan pişirdiğin yemeği beğenmezse ne veriyorsun?

Türkân gayet tabii bir tavırla izahetti:

— Şapkasiyle paltosunu!...

TATLI - SERT

Ankara Vasfında

— Baki gibi —

Hoş geldi bana Ankaranın âb-ü havâsı,
Vallahi güzel yerde kurulmuş yapılası!

İstanbul aranmaz bu güzellikler içinde,
Yazmakla tükenmez Güven'in meth-ü senası.

Üstün sayılır Çamlıcadan Çankaya elbet,
Benzer mi Baraj seyrine Kâhtâne safası?

Bir dolmuşa bin, üst yanı Allaha emanet,
Devrilmese, çarpışmasa, yok başka kazası!

Şellâleler akmakta gönüller gibi yer yer,
Âşıkları baştan çıkaran işte orası!

Herkes troleybüste safa sürmede, şehrin
Yok çünkü tramvay denilen derd-ü belâsı!

Kâlây-ı maarif satılır Akbada her gün,
İlm ister isen işte kütüphane binası!

Git Dil Kurumundan biraz uydurma dil öğren,
Ol sen de zamanın bize Nurullah Atası!

Gir Meclise, saylavları, söylevleri dinle
Var her birinin fenn-i siyasette dehâsı!

Alkış tutar âlem geliyorken, gidiyorken,
Halk Partisinin meydana çıktıkça Paşası!

Akşamları mahşerdir Ulus Meydanı gûya,
Gelmiş gibi vurguncuların rûz-u cezası!

Ey Fiske, Hicivler kitabından beridir ki
Öğrendi hiciv tarzını devrin şuarası!

FİSKE

Asıl yeri

Hikmet Karabey, diş tedavi ederken fıkra anlatmağa merak lıdır. Lâkin hikmeti huda, hep son derece soğuk nükteler yapar. Öyle ki, diş çekerken ayrıca anestezi yapmasına lüzum bile kalmaz. Bir gün arkadaşlarından biri sordu:

— Kuzum, daha iyi fıkralar bilmiyor musun?

— Biliyorum, ama onları erkeklere anlatırım. Soğukları kadınlara.

— Neden?

— E, onlar sadece dişlerini göstermek için gülerler de ondan!...

TELEPATİ

Şefkati Bora, eski âşinalarından Müjgâna rastlamıştı. Derhal cüzdanını yokladı. Her türlü masrafı karşılıyacak kadar dolgun olduğunu hissedince sevindi. Müjgânla konuşmağa başladılar. Lâf arasında, genç ve güzel kadın sordu:

— Kuzum, sen bilirsin, şu telepati nedir, bana anlıyacağım şekilde izah ediversene...

Şefkati Bora:

— Hayhay şekerim, dedi, meselâ ben dün akşam klüpte beşyüz lira kazandım. Tam o anda da bugün sana rastlıyacağım içime doğuverdi. İşte telepati budur.

Kinaye

Şehir Tiyatrosunda temsil olmadığı bir akşam Suavi Tedü ile karısı Perihan Tedü, Küçük Sahnedeki piyesi görmeğe gideceklerdi. Beyoğlunda dolaşırlarken Perihan içini çekti:

— Ah, dedi, bazan kendi kendime keşke erkek olsaydım, diyorum...

Suavi sordu:

— Neden? Ne yapacaktın?

— Şu vitrindeki şapkayı alır; karıma hediye ederdim!...

EN GÜZEL

Zahir Güvemli, Adalet Cimcoza soruyordu:

— Söyle bakayım, kadınların en güzel yılları hangi seneledir?

Adalet göz kırptı:

— Yirmi dokuz yaşla otuz arasında geçen on sene!

KISACASI

Türkân Eczacıbaşı, akşam eve gelmiş anlatıyordu:

— Aman Halûkçuğum, bugün Beyoğlundan geçerken öyle nefis bir şapka gördüm ki vitrinde...

Kocası kısa kesti:

— Giy başına bakalım, yakışmış mı?

Maymunlar

Bayan K. yeni bir apartımana taşınmıştı. Komşularından biri, çocuklarını alarak ziyaretine gitti.

Yaramaz çocuklar, kapıdan girer girmez, ortalığı allakbullak etmeğe başladılar.

Komşu kadın, ayrılırken bayan K. ya çocuklarının yaptıkları ziyandan dolayı özür dilemek maksadiyle:

— Gördünüz ya, şu maymunları...

Dedi. Ev sahibi:

— Çok güzel... Yalnız bir daha gelirken çocuklarınızı da getirin!..

NE OLUR?

Komiser, uykulu uykulu, telefonu açtı:

— Buyrun, kimi istiyorsunuz?

— Komiser beyi.

— Benim, ne var?

— Aman komiser bey, karımı kaçırdılar...

Komiser telâşlandı:

— Ya? Peki, ne yapalım şimdi?

Telefondaki ses yalvardı:

— Aman komiser bey, ne olur, bir şey yapmayın diye telefon ediyorum zaten!...

Ayvaz kasap

Aktör Galip, oğlunu Galatasarayda okutur. Bir gün, çocuğun sınıfı hakkında malûmat almak istedi. Sordu:

— Söyle bakayım, sen de dahil, sınıfta kaç tembel var...

— Ama baba, ben tembel değilim ki...

— Peki, söyle öyleyse, sen hariç, sınıfta kaç tembel var?

NEDENMİŞ?

Kulis'te konuşuyorlardı. Biri:

— Neden ayrılmış karısından? diye sordu. Vedat Nedim anlattı:

— Kadın tarih meraklısıymış, günün birinde kocasının mazisini araştıracağı tutmuş, ondan...

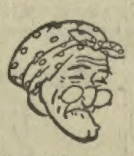

İMKÂNSIZ

Delikanlı, kıza ilânı aşk ediyordu:

— Sizi cidden akıllı ve kâmil bir hanım olarak görüyorum. Benimle evlenmez misiniz?

Kız güldü:

— Hani ben akıllı ve kâmildim? Bu ne perhiz, bu ne lâhna turşusu ayol?

000290

Haftanın Karikatürleri:

000291

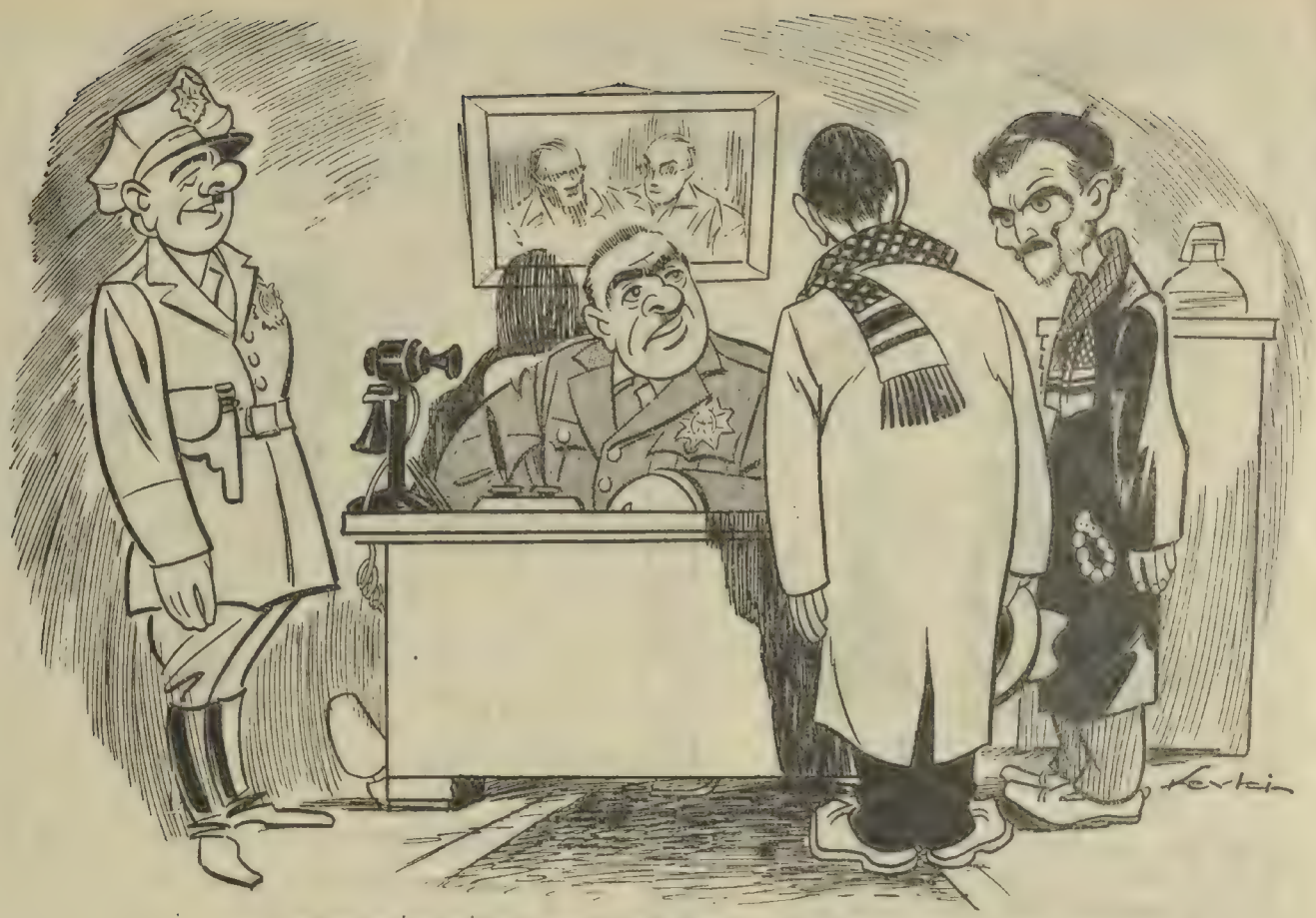

Polis — İşte efendim, cennetin anahtarlarını satanla alan...
Komiser — Peki!... Satanı hapishaneye, alanı da timarhaneye götürün!...

İyi saate olsunlar!

İspritizma, manyetizma gibi şeyler iyi hoştur amma tadında bırakmak şartiyle... Ruhlarla pek şakaya gelmez... Esasen cin çarpması meşhurdur.

İşte bir misali:

Oda kalabalık... Konu komşu, kadın erkek toplanmışlar, uzun kış gecesi, manyetizma tecrübeleriyle vakit geçiriyorlar.

Medyum vasıtasiyle celbedilen ruhlar, sorulan suallere imtihana girmiş çalışkan bir talebe gayretiyle derhal cevap yetiştiriyorlar.

Bu sırada kocası ile birlikte gelmiş, orta yaşlı bir kadın, ruhu istintaka heveslenir.

— Haydi, sorun...

Derler.

Kadın, medyuma yaklaşıp sorar:

— Benim kaç çocuğum var?

Medyumda cevap hazır:

— Dört!.

— Bildi! bildi!...

Hakikaten kadının da dört çocuğu var...

Bu tam isabet karşısında kocası da alâkadar olur:

— Aman ben de bir şey sorayım!

Medyumun önüne gelince soracak sual bulamaz.

— Acaba ne sorsam, ne sorsam?

Nihayet, bu sual kıtlığında, o da karısının sorduğunu tekrar eder:

— Benim kaç çocuğum var?.

Ruh, fazla bekletildiği için kızdı da bir azizlik mi yapmak istedi? Yoksa sadece hakikati mi söyledi? Artık her ne sebeptense, ruh bu sefer çocukların adedini yüzde elli iskonto ile «iki» ye indiriverdi...

İyi asatte olsunlar!

Çimdik

ZORLUK

Çallı, meşhur ve tarihi Paris seyahatinden dönmüştü. Sordular:

— Nasıl, memnun musun?

— Çok.

— Lisan bilmemek yüzünden zorluk çektin mi?

— Onu bana değil, Parislilere sor!

DEĞİŞİKLİK

Tiyatrodan çıkmışlardı. Hava yağışlıydı. Biri:

— A, şu kadın patronun karısı değil mi? Âdeta tanıyamadım, nekadar soluk...

Arkadaşı izah etti:

— Baksana, hem hava yağmurlu, hem şemsiyesi yok...

Apandisit

Meşhur ipek tüccarı Salamon, karısının ısrarile apandisitten ameliyat olmağa razı olmuştu. Salamonun canı gibi, parası da çok kıymetli idi. Bir türlü bayılmaya razı olmuyor:

— Benin uykusu ağirdir, ulmaz!

Diyordu. Nihayet amellyatı mevzii iptali hisle yapmalarını kabul etti. Ameliyat masasına yattığı zaman çırağı Muize bir dakika yanından ayrılmamasını sıkı sıkı tembih ediyordu. Şayet ameliyat esnasında kendisine bir fenalık gelir de bayılıverirse kimsenin ceplerini karıştırmamasına dikkat etmesini de gizlice söylüyordu. Çırağına bunu hatırlatmak için ikide bir:

— Muiz yozlerini aç!

Diyordu.

Nihayet ameliyat başladı. Salamon sanki canı acıyormuş gibi ihtiyaten inlemekte devam ediyordu.

— Aman... Of... Ölüyorum...

Yara dikilmeğe başlandı. Salamon, operatörün yarasını dikmekte olduğunu anlayınca Muizi çağırdı:

— Muiz çabuk yel yanımda!

Muiz, Salamonun başucuna geldi.

— Bak, angi ipliklan dikiyorlar, bezinkilârdan mi?

Muiz, doktorların yanına gidip ameliyata baktıktan sonra cevap verdi:

— Ayir, başka ipliklân usta!

Salamonun kan başına sıçradı:

— Tuu sana uğursuz oğlu uğursuz, bir saattir yanlarinda duruyorsun da bir makara satamadin oyle mi? Dedi ve bayıldı.

Karga

DEDİKODU

Şık, zarif ve meşhur bir sosyete kadınını çekiştiriyorlardı. Süheylâ:

— Hıh, dedi, babası trenlerde ateşçilik edermiş... Muallâ atıldı:

— Tevekkeli değil... Muhakkak bir kazada doğmuştur!...

AKIL

Yıldırım Keskin'le arkadaşı söşleşiyorlardı:

— Unutma, Pazara gezmeye gideceğiz, dedi arkadaşı. Yıldırım:

— Ya hava yağışlı olursa? diye sordu. Arkadaşı omuz silkti:

— O zaman cumartesiden gideriz yahu!...

000292

Edebi Roman: 5

Bütün hayatını doldurun sayısız erkek isimleri arasında, birinciliği işgal eden Cezmi ile tanışması, daha çocuk denilecek yaşta iken, on iki yaşında iken olmuştu.

Cezmi bey, komşularıydı. Yirmi beş yaşlarında vardı. Fatmanın annesiyle aralarındaki münasebet, bir kır balosunda başlamıştı. Kadın duldu, Cezmi de bekârdı. İkisi de kimseye hesap vermek zorunda değillerdi. Yalnız, birisi mahallenin dedikodusundan, öteki de, kızından ürküyordu. Gizli gizli buluşuyorlar, tedbirli davranıyorlardı. Fatmanın bu maceraya kendi hesabına katılması sırf bir tesadüf neticesi olmuştu.

Bir sabah, annesi Fatmayı çarşıya yollamış, evde Cezmi ile yalnız kalmıştı. Fatma Cezmiyi tanıyordu. Ona Cezmi ağabey diye hitabediyor, misafir geldiği zaman, pek memnun oluyor, annesi ile onun arasında herhangi bir münasebet bulunduğundan şüphelendiğini hiç bir haliyle belli etmiyordu.

Misafir odasında idiler. Kucak kucağa, ateşli bir aşk sahnesi yaşıyorlardı. Fatma, çarşıdaki işini onların tahmininden daha çabuk bitirmiş, dönmüştü. Eve girdiğini duymamışlardı. Birdenbire, odanın kapısını açtı, eşikte gözüktü.

Cezminin yüzü kapıya dönük olduğu için, orada birdenbire peyda olan, bir hayalet gibi dikilip duran Fatmayı görmüş, donakalmıştı. Fakat Fatma, derhal parmağını dudaklarına götürmüş, Cezmiye sükût işareti vermiş, sonra oda kapısını, açarken gösterdiğinden daha fazla ihtiyatla kapatıp çekilmiş, gitmişti.

O günden itibaren ana ile kız arasında bir nevi kıskançlık başlamıştı. Fatma, yaşından evvel olgunlaşmış bir kız olarak, kendisini de, aşk ve alâka işlerinde annesi kadar hak sahibi sayıyordu.

Cezminin eviyle Fatmaların evini biribirinden bir tahtaperde ayırıyordu. Annesiyle Cezmiyi kucak kucağa gördüğü o günden sonra, Benli Fatma, günün büyük bir kısmını bahçede geçirmeğe, bu tahta perde etrafında fırıl fırıl dönmeğe başlamıştı. Cezminin evde bulunduğu saatleri bildiği için, o saatlerde bahçeden içeri girmiyor, gözü Cezminin odasının pencerelerinde, hep onu kollayordu.

Bir yandan da, annesi ile Cezminin eskisi gibi kolayca buluşmalarına engel olmağa başlamıştı. Cezmi evlerine misafir geldiği zaman, eskisi gibi, annesiyle onu yalnız bırakmıyor, yanlarında kalıyor, hareketlerini, belli etmeden, dikkatle takibediyordu.

Fatma, kendisinin, zannettiği gibi bir çocuk olmadığını, sevilecek çağa gelmiş bir genç kız olduğunu Cezmiye anlatmak için elinden gelen herşeyi yapıyordu. Omuzuna dökük, ipek kadar yumuşak saçlariyle, yarı uryan göğsü ile, kısacık etekliğinin altından hemen hemen diz kapaklarına kadar açık bacaklariyle, sabahın erken saatinde, annesi daha uykuda iken bahçeye fırlıyor, ıslık çalıp Cezmiyi çağırıyor, padavralarından ikisini gizlice söküp yerinden oynattığı tahta perdede açılan gedikten ona gözüküyor, annesinden ayartmağa çalıştığı bu genç adamı mütemadiyen tahrik ediyordu.

Bir sabah, Cezmiyi gene böyle ıslıkla aşağı çağırmıştı. Tahta perdenin öte tarafından, çıplak ayağını uzatıp ona göstermiş:

— Bak, Cezmi ağabey, tırnaklarıma pedikür yaptım, demişti.

Epey zamandanberi gözü zaten açılmış olan Cezmi, o günden sonra, esasen kendisiyle buluşma imkânları bu afacan kız yüzünden pek azalan anneyi büsbütün ihmâl eder olmuş, Fatma ile sevişmeğe başlamıştı.

Cezminin hastalıklı bir annesinden başka kimsesi yoktu. Kadıncağız yarı yatalak olduğu için, odasından dışarıya nadiren çıkıyordu. Evde olup bitenleri görecek hali yoktu. Onun için, ilk zamanlar, gecenin geç saatlerinde, el ayak çekildikten sonra, Fatmaların bahçesinin kuytu bir köşesinde buluşmak suretiyle, plâtonik aşk sahneleri ile başlayan sevişmeleri gitgide daha cesur sahnelere inkılâbetmiş, Cezminin odasında buluşmalar başlamıştı. Fatmanın ilk aşkı, böylece, annesininkini çok geride bırakan ateşli ve teferruatlı bir sevda macerası oldu.

Sonra bu macera birdenbire yarıda kesilivermişti. Fatmanın annesine bir talip çıkmıştı. Kadın evlenmişti, oturdukları o evden ayrılmışlar, şehrin uzak bir semtine taşınmışlardı. Üvey baba, ana kızın maceralarından haberi olmayan, ciddî, vekarlı bir adamdı. Fatmayı yatılı mektebe yollamış, tahsiline itina etmişti.

Benli Fatma, mektebin kasvetli muhitinde Cezmiyi bir müddet unutamadı. Geceleri, yatağına yattığı zaman, çok genç yaşında vücudüne sokulan ten ifritinin pençeleri arasında kıvranıyor, gece yarısı evden gizlice kaçıp Cezminin odasında, onun kolları arasında geçirdiği aşk anlarını hatırlıyor, içinde, mektepten kaçıp Cezminin evine gitmek, onunla buluşmak, ne olursa olsun bir daha mektebe dönmemek, orada kalmak arzuları uyanıyordu.

Fakat, günler geçtikçe, mektep muhitine alışıp kendisine arkadaşlar edindikçe, azar azar sakinleşmişti. Yaradılışı, hiç bir mevzu üzerinde fazla durmağa müsait değildi. Genç kız olarak ilk tanıdığı erkeği bile çabucak unutacak kadar havaimeşrep Fatma, böylece, bütün mektep hayatında, en uslu kızlardan biri oldu.

Benli Fatma'nın, prensle evleneceği zamana kadar, hayatında, kayda değer mühim bir hâdise olmamıştı. Prensle tanıştığı, tarihte esasen henüz mektep çağında olduğu için, tahsil zamanı ile evlenme tarihi arasına, her hangi vak'ayı içine sığdırabilecek bir devre girmemiş. Fatma, âdeta hayata gözlerini prensin evinde açmıştı.

Benli Fatma, evlendikten sonra, kendini birdenbire çok serbest buldu. Prens, kendisinden çok küçük olan bu kızı deli gibi seviyor, deli gibi kıskanıyordu. Fakat bir iki kıskançlık sahnesi sırasında, Fatma, fazla sıkıya gelemiyeceğini, bu gibi haller tekerrür ederse herşeyi yüzüstü bırakıp kaçacağını söyleyerek tehdit savurduğu için, adam, çaresiz, artık susuyor, kıskançlık hislerini içine gömüyor, Fatmayı serbest bırakıyordu.

Prensin evi, her çeşit insanın devam ettiği bir yerdi. Orada yüksek sosyeteye mensup insanlarla birlikte, memleketin sanat ve edebiyat âlemine mensup tanınmış simaları, en zengin erkekleri, en süslü kadınları bir arada görmek kabildi. Vitrinleri antika eşya ile dolu, duvarları üstad fırçalarından çıkmış nadide tablolarla süslü, parkeleri ipek halılarla kaplı salonlarda, Benli Fatma bir kraliçe gibi hüküm sürüyor; haftanın bir kaç günü, mükellef yemek salonundaki ziyafetlere devam eden davetlileri gene bir kraliçe gibi ağırlamasını biliyordu.

Prens simya ilmine meraklı idi. Şarkın füsunlu havasını koklamış, parası bol, boş zamanı çok bazı insanlar gibi, o da bu garip ilme merak sarmış, geniş apartımanının bir odasını lâboratuvar haline getirmişti. Sık sık oraya kapanır, bir takım esrarengiz formüllerle, esrarengiz maddeler yaratmağa uğraşır, dururdu. Onun bu merakını bilen tanıdıkları, bir gün, gene apartımandaki bir toplantıda, ona doktor Feyyaz isimli bir genç ten bahsetmişlerdi.

Bu Feyyaz, hezarfen bir adamdı. Tıp tahsili yapmış, felsefe okumuş, kimyagerlik öğrenmiş, gizli ilimlerle uğraşmış, ilmi simyayı da yutmuştu. Tam prensin aradığı adamdı. Prens bu genein methini işitince:

— Aman beni bu zatla tanıştırın, demişti.

Hattâ üç gün sonra onun şerefine bir ziyafet tertip etmiş, bir kuş sütü eksik mükellef sofrasında ona baş köşeyi ayırtmıştı.

Prens, karısı ve doktor Feyyaz arasındaki üçüzlü hayatı, hemen o akşamdan başladı.

Prens, Feyyazı yere göğe koyamıyordu. Genç adamın cezbeli derviş gözlerini andıran süzgün gözlerine, bazan Maveradan akseder gibi derin perdelerde dalaşan sesine, mânasını anlıyan olmadığı için gayet ulvi, gayet esir' çeşniler tattıran felsefe ve hikmet dolu sözlerine Prens de Fatma kadar hayrandı. Yalnız Fatmanın bu hayranlığını gizlemesine mukabil, Prens meftunluğunu ilânı aşk edercesine açıktan açığa gösteriyor, doktor konuşurken, ağzının içine girecek gibi gözlerini dikip onu dinliyor, elindeki iri danneli Necef tesbihi şakırdata şakırdata hep aynı takdir, aynı aferin hislerini bol bol dağıtıyordu:

— Maşallah, fetebarekallâh!.. Subhanallah! Ne ilim efendim, ne vukuf efendim!..Derya alimallah, derya!. diyordu.

Doktor Feyyaz apartımana adımını attığının ertesi gününden itibaren, Prensi yakında dalgaları arasında can vereceği bu deryanın kıyısına ilk tehlikeli adımı atmış bulunuyordu.

Feyyaz, Prensin nazarında nasıl bir ilim ve irfan deryası ise, Benli Fatmanın nazarında da dibi bulunmıyan, ufuklarını gözler kavrayamıyan dalgaları, dağlar kadar yüksek bir aşk ve şehvet ummanı idi. (Devamı var)

000293

Eski Türk Mizahından

Beterin Beteri!..

Yazan: Ercümend Ekrem TALU

Ahmet şiddetle oda kapısından içeri girdi. Yüzü sapsarıydı.

Mehmet yerinden kımıldanmadı. Şezlongun üzerinde yatıyordu. İpek bir pijama giymişti. Ve Türk tütünleri bu kadar iyi olduğu halde, kim bilir neden, kaçak Amerikan sigarası içiyordu.

Ahmet şapkasını başından çıkarmağı düşünmeden Mehmedin karşısına geçti.

— Aman monşer, dedi, felâket! Müthiş bir facia!... Hâlâ kendime gelemedim... Öyle elîm bir şey ki!

Mehmet, küçük parmağında bir elmas yüzük bulunan eliyle tek gözlüğünü gözüne yerleştirdi. Ve sanki tek gözlüğünü gözüne taktıktan sonra Ahmedi seçmiş gibi, telâşsız bir misafirperverlikle:

— Oo Ahmet, sen misin? dedi. Safa geldin, buyur, otur; ne olmuş? Ne var? Sararmışsın!

Öteki bu davete, bu selâma mukabele etmedi. Hep ayakta duruyordu.

— Aman azizim, dedi, hiç kendimde değilim. Sana çok fena bir haber getirdim. Formidable bir şey!

Mehmet, onun telâşının farkına varmıyan bir soğukkanlılıkla:

— Ne var Ahmet? diye sordu.. Ne olmuş?

Ahmet:

— Büyük bir facia, diye anlatmağa başladı. Dün akşam Cezmi klüpte pokerde bütün parasını kaybetmiş!...

Mehmet geriniyordu:

— Ah... Ben de bir şey olmuş zannettim, dedi, bundan da beteri olabilirdi!

Ahmet:

— Fakat hepsi bu kadar değil, dedi. Bu suretle Cezmi vaktinden evvel klüpten çıkıp evine dönmüş...

Mehmet, esnemesini yarıda bırakıp Ahmedin sözünü kesti:

— Canım, bundan da beteri olabilirdi...

Ahmet sinirlenmiye başlıyordu:

— Azizim, müsaade et, dedi, sözümü bitireyim: Cezmi eve avdet ettiği zaman metresini bir başka erkekle beraber yakalamış!

Mehmet kayıtsız bir sesle tekrarladı:

— Bu da bir şey değil... Bundan da beteri olabilirdi!.

Ahmet, gitgide asabi:

— Fakat monşer, dedi, mesele o kadar ehemmiyetsiz değil. Cezmi metresinin yanında yabancı erkek görünce hemen tabancasını çekmiş ve adamın üstüne ateş etmiş!

Mehmet yanındaki masadan tırnaklarını parlatmak için bir polisuvar almıştı.

Ve sakin sakin tırnaklarını parlatıyordu:

— Canım bundan da beteri olabilirdi!

Diye omuzlarını silkti.

Ahmedin asabiyeti daha artmıştı. Bayağı hiddetli idi:

— Daha beteri mi olurdu? Şaşarım aklına, daha beteri ne olur? Cezminin tabancasından çıkan kurşun gencin kalbine isabet etmiş, o dakikada öldürmüş!

Mehmet tırnaklarını parlatmış, polisuvarı masanın üzerine bırakmıştı.

Şimdi tırnaklarını ışığa tutuyor ve onların parlayıp parlamadığını muayene ediyordu:

— Bundan da beteri olabilirdi!

— Hayır azizim, bundan beter hiç bir şey olamazdı; çünkü bu ölen adam, bizim sınıf arkadaşımız İlhamiydi!

Mehmet ağır ağır yerinden doğruldu:

— İnan bana Ahmet, bundan da beteri olabilirdi.

Ahmedin tahammülü bitmişti. Adeta bağırarak:

— Bundan daha beter ne olurdu? Lûtfen bana anlatır mısın? dedi.

Mehmet, yanındaki masanın üzerinden aldığı gazeteyi okumağa hazırlanırken, soğukkanlılıkla ve sanki çok ehemmiyetsiz bir şey söyler gibi:

— Ne mi olurdu? dedi. Eğer Cezmi dün akşam değil de evvelki akşam pokerde bütün parasını kaybetmiş ve vaktinden evvel evine avdet etmiş olsaydı, metresinin odasında İlhamiyi değil beni bulurdu... Şimdi anladın mı?!.

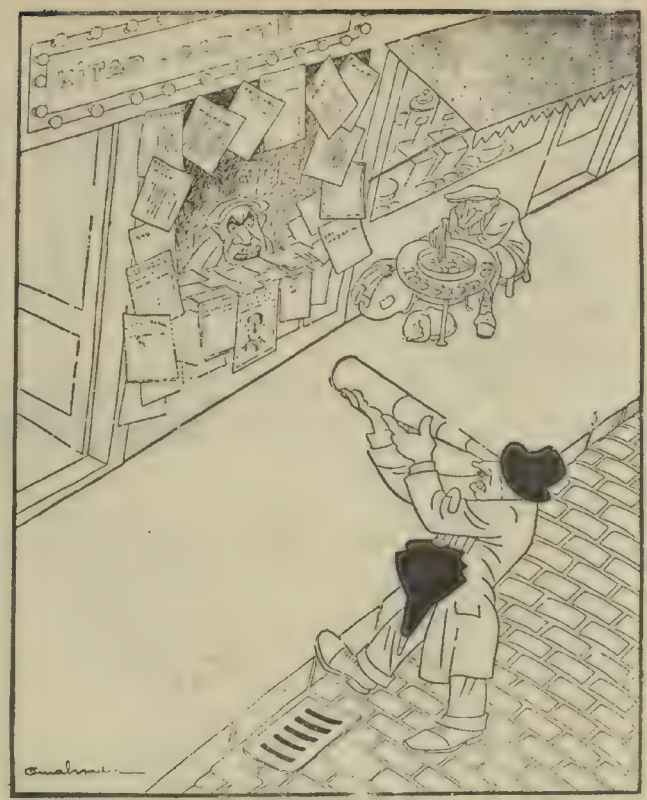

Satıcı — Deli misin ayol... Böyle dürbünle ne arıyorsun?..
Yolcu — Türkçe bir mecmua arıyorum!..

— Niçin böyle kırıla döküle yürüyor...
— Kırıp dökmek için olacak!...

Düşeş

Ercüment Ekrem Talû, bir arkadaşı ile tavla oynuyordu. Partiyi kazanmak için bir düşeşe ihtiyacı vardı. Zarı atarken:

— Allahım! dedi. Senden bir düşeş istiyorum...

Fakat kâfir zar, dubara gelmişti. Üstad dayanamadı, başını havaya kaldırdı:

— Yarabbim, bir çok arkadaşlarım kimi Bakan, kimi mebus, kimi milyoner oldu. Senden bir düşeş istedim, bunu da mı bana çok gördün?.

000294

Dünya Mizahından

Balıkçı hikâyeleri

Acayip yemin hikâyesi

Bu hikâye balıkçılık hikâyelerinin daha ilerlemiş bir şeklidir. Balık meraklılarına, balık meraklıları tarafından anlatılır. Kayıkla balığa çıkıldığı zaman bazan balıkların oltaya gelmedikleri kısa bir sükûnet anı (meselâ iki saat kadar) olur. İşte bu böyle zamanlarda balıkçılar sanatlerinin inceliklerinden ve garip taraflarından bahis açarlar. Birisi çekirgenin iyi yem olduğunu söyler. Bir başkası yem olarak oltaya yengeç takmayı hiç deneyen olmuş mu diye sorar. Ondan sonra da bir üçüncüsü (kim evvel lâfa başlamak fırsatını bulursa) piposunu ağzının öbür tarafına alarak şu malûm yem hikâyesini anlatır:

— Ömrümde kullandığım yemlerin en garibi Maine'deki göllerden birinde balığa çıktığım zamandı. Gideceğimiz yere vardık, hazırlandık filân, derken bir de baktık yem almayı unutmamış mıyız?...

Dinliyenlerden birinin bu arada yemi unutmakla beraber viskiyi unutmamak hakkındaki malûm şakayı yapmasına balıkçılar örf ve âdeti mucibince müsaade vardır.

— Her neyse, sahile dönmenin bir faydası yoktu, zira nasıl olsa kurt bulamazdık. Kurbağaların mevsimi de değildi henüz. Eve dönmek deseniz dünyanın yolu. Düşündük, taşındık, ne yapalım, kendimiz yiyelim diye getirdiğimiz etleri denedik. Ama nafile. Derken ben lâf olsun diye kilotumdan beyaz bir düğme koparıp oltaya taktım. Balıkların nasıl üşüştüklerini bir görmeliydiniz. Yarım saat içinde yirmi, hattâ otuz tane balık tuttuk. Bütün düğmelerimiz bitti, üzerimizdekiler yere düşüyordu da ancak o zaman vazgeçtik... Ayy... Sıkı durun, çocuklar, galiba bir tanesi yakalandı. Hazır olun.

Bu heyecan arasında hikâye anlatmak filân sona erer tabii. Maamafih biraz sonra (her zamanki gibi) oltaya balık falan yakalanmamış olduğu anlaşılınca ortalık gene durulur. İşte bu sükûnetten istifade ederek bir başkası gene bir başka hikâyeye başlar.

Garson — Kaşığı biraz daha öne götürün bayım, o, bayanın ağzı.

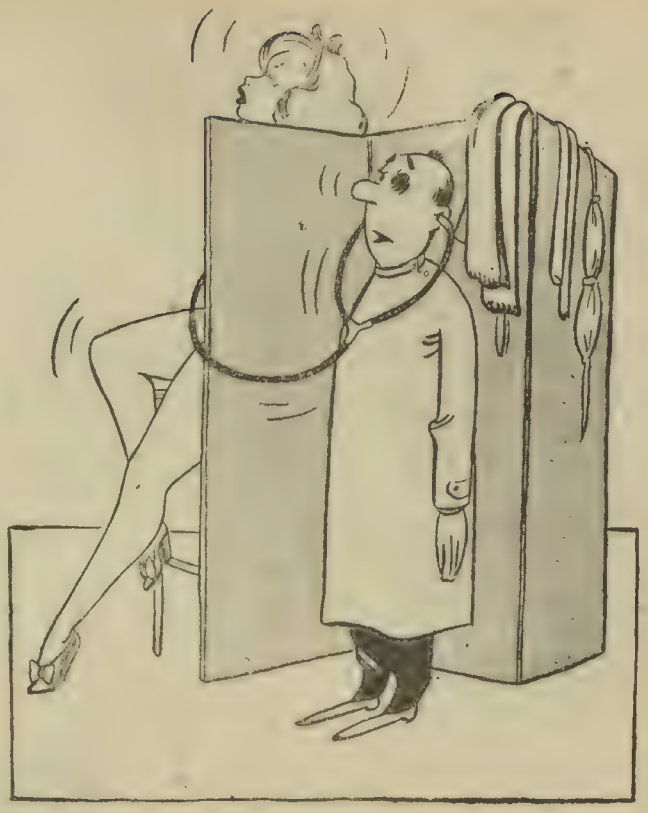

HASSAS DOKTOR!...

Acemi şansı yahut anlatanın karısının arkadaşının tuttuğu balıklar!

Lâfa ilk olarak başlamak fırsatı bulmuş olan talihli:

— Senin pantalon düğmesiyle yakaladığın balıkları duydum da aklıma geldi, diye söze başlar.

Aldanmayın ha, bambaşka bir şeyden bahsedecektir:

— Ben de bir keresinde tuhaf bir şeye şahit oldum. Sekiz on kişi balığa çıkmıştık. Aramızda kadınlar da vardı. Hele Ohio'daki Dayton şehrinden gelmiş bir genç hanım ömründe ilk olarak balığa çıkıyordu. Aslını isterseniz ömründe kayığa bile binmemişti. O zamana kadar suyun yanına gitmiş olduğundan bile şüpheliyim.

Tecrübeli dinleyiciler bundan sonrasını artık tahmin ederler. Dayton şehrinin coğrafi vaziyetini, dört bir tarafının karayla çevrilmiş, denizden uzak olduğunu müdriktirler. Ohio'daki Dayton şehrinden gelen bir hanımın ortalıkta dolaştığını haber alsalar bütün aklı başındaki balıklar tersyüzü döner kaçarlardı.

— Her neyse bu kızcağız ille ben de balığa çıkacağım diye tutturdu. Biz de ona değnekten uydurma bir olta yapıp verdik. İnanır mısınız, kız oltasını suya sarkıtır sarkıtmaz canavar gibi bir balık yakaladı. O gün on yedi tane mi, 27 tane mine balık tuttu... Birbiri ardına. Halbuki biz hiç bir şey tutamadık. İşin en hoş tarafı kızın balıkçılık hakkında zerrece bilgisi olmamasıydı. Ertesi gün doğru dürüst bir olta temin ettik, bir kaç da direktif verdik. Bir tane bile balık tutamadı.

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse bu hikâyeyi çok dinledim. Kızların ille Ohio'daki Dayton şehrinden gelmeleri şart değildir. Hatırladığıma göre bir tanesi Kansas'tandı. Biri İngiltereden, biri de Paris'ten gelmişti. Kısacası eğer ben bol bol balık tutmayı emniyet altına almak istesem hemen Paristen veya New Yorktan yeni gelmiş bir acemi kız seçerim. Sonra ya benim, yahut da onun düğmelerinden bir kaçını koparır ve balık avına çıkarım.

Akbaba

Sevgili okuyucularının yeni yılını kutlamakla bahtiyardır.

000295

DÜNYA Karikatürleri

Yazısız!..
(İl Travaso)

Yazısız!..
(Lilliput)

— Canım, bu havada...
— Merak etme, pardösümü çıkarmıyacağım!
(Le Rire)

— Ah karıcığım, yine gözlüğünü takmayı unutmuşsun!..
(İci Paris)

Yazısız!..
(Lilliput)

«Konsültasyon»..
(London Opinion)

— Kusura bakma, madama bilet almadığım için böyle oturtuyorum!..
(İci Paris)

— Biraz arkanızı döner misiniz?, Elbisemi değişeceğim!...
(Le Hérisson)

— Çok rahat yer ama, evin erkeği yok!..
(Le Rire)

000296

Dünya Karikatürleri

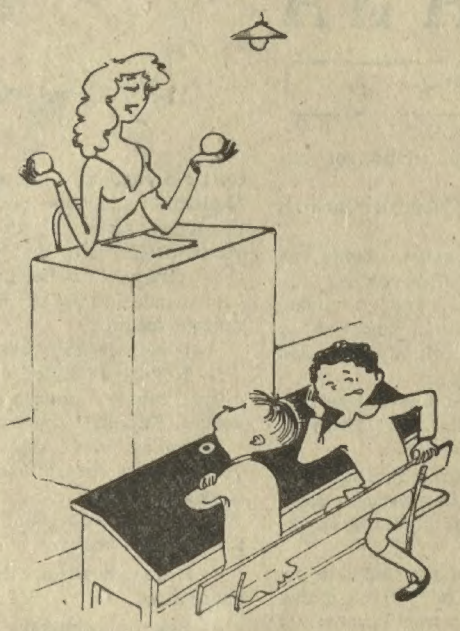

Öğretmen — İki turuncum var...
Öğrenci — Malûm, onları biliyoruz!..

(Le Rire)

Karısı — Tıpkı ben...
Kocası — Evet, şapkası!...

(İci Paris)

— Allah Allah... Her gece nereye gidiyor bu adam!..

(İci Paris)

Yazısız..

(İci Paris)

— Kızım, nişanlının şapkasını neye oraya astın?..

(Le Hérisson)

Kadın — Seninle ciddi bir şey konuşacağım...
Erkek — Lâkırdıyı bırak, fiatını söyle!..

(Le Hérisson)

— Babamı rahat bırak, hâtıralarını yazıyor!..

(İci Paris)

000297

BODRUMDAN PALASA

★ YAZAN: HAMDİ VAROĞLU ★

Mizahî Roman : 5

— İnanma kocacığım, dedi, Sadettin yalan söylemiştir. Zaten ne alık şey olduğunu sabahleyin kendi gözünle gördün. Böyle adamın sözüne inanılır mı? Doğru olduğunu farzetsen bile, çok eski bir şey bu...

— Yoo, öyle deme hanım. Tafsilât verdi, olduğu gibi herşeyi anlattı.

— Ne? Bir erkeğe yakışır şey mi bu? Vay alçak vay!

— Vazifesi icabı, elbette söyliyecek. Maiyetimde çalışıyor, benden maaş alıyor. Velinimeti sayılırım. Hakikatleri benden gizlerse, nankörlük etmiş olur. Alçak değil, bilâkis gayet dürüst adam. Maiyetimde çalışan insanların beni aldatmalarına, bana ihanet eden insanlar olmalarına tahammül edemem. Bu gibi şeylere mâni olmak onun vazifesidir. Samimî dost dediğin böyle olur.

Hanife hanım bitkin bir haldeydi. Gözleri ateş saçan kocasının yüzüne bakmağa cesaret edemiyordu.

— Olur şey değil! diye mırıldandı.

Tam, kocasının ayaklarına kapanıp af dilemek üzere idi ki, bereket verin Abdullah bey, meseleyi izah etti:

— Kızımızın baştan çıkmasına bizim kadar onun da göz yumması elbette lâzım. Bunca senelik ahbabım, Zehranın yarı babası sayılır.

Bu son cümlenin ifade ettiği hakikati, başka bir zamanda olsa, Hanife hanım bir imâ sanabilirdi. Fakat o anda, duyduğu sevinç ve kalb ferahlığı arasında buna dikkat bile edemedi.

Biraz evvel yanaklarından kaçan kan geri gelmiş, yüzü gülüvermişti. Abdullah beyi hayretler içinde bırakan bir sözle mukabele etti:

— Ha! Zehradan mı bahsediyorsun? Öyleyse mesele yok! İyi, iyi, memnun oldum!

— Nasıl mesele yok? Nasıl memnun oldun? Deli mi oldun yahu?

— Yani... Şey demek istedim.. Canım, ne demek istediğimi ben biliyorum.

— Sen biliyorsun ama, ben bilmiyorum. Demek ki Zehranın marifetlerini biliyordun.

— Marifet filân değil, kocacığım. Ben kızla konuştum. Gençlik bu. Gönlünü kaptırıvermiş. Merak etme, ben icabına bakacağım.

— Sen icabına bakıncaya kadar, onlar el ele verip bizim icabımıza bakacaklar. Kızla ne konuştun? Ne anlattı sana?

— Herşeyi anlattı. Korkulacak bir şey yok. Biribirlerini uzaktan uzağa veriyorlarmış.

— Ne? Seviyorlar mı imiş? Yahu, bir kızın ağzına bu lâflar yakışır mı? O anlattı, sen de bunları dinledin ha?

— Ama kocacığım, bu zamanda hangi kızın ağzına tokat vurulur? Görmüyor musun, zengin aileleri? Biz de zengin olduk artık, tabii, kibarların hayatına uyacağız. Çok ileri gitmedikçe, böyle masum sevişmelerden bir şey çıkmaz. Hem de evleneceklermiş.

— Öyle şey olmaz. Herif dans tan başka bir şey bilmiyen bir adam. Benim gibi yarı milyonere damat olmağa lâyık mı o? Kibarların hayatına böyle mi uyulur? Olmaz efendim, olmaz! Zehra ile ben konuşacağım. Senin yiyeceğin halt değil bu!

Abdullah bey, kapıyı açtı, Zehraya seslendi. Zehra odasında idi. Biraz sonra geldi.

— Gel bakalım... Yüzüme bak. İyi bak, iyi bak! Ha, şimdi annenin yüzüne bak. Ey, şöyle!

Zehra bu lâflardan bir şey anlamamıştı. Güldü:

— Ne söyliyeyim?

— Bak, yüzün bile kızarmadı. Sen kızarma nedir, bilmez misin?

— Bilirim baba, ama yüzümde pudra var da kızardığım ondan belli olmuyor.

— Öyleyse sararman lâzım. Onu da mı yapamazsın?

— Allık da sürdüm, babacığım, sararamam.

Abdullah bey, başını iki yana salladı.

— Yazıklar olsun, dedi, seni Amerikan mektebine vermediğime şimdi bin kere pişman oldum. Orada belki terbiye olurdun. Genç kızın gazinoda işi yok dediğim zaman annene anlatamadım. Kibar hayatı öğrensinmiş. Al işte, kibar hayatı sana!

Abdullah bey, sesinin perdesini yükseltti:

— Rezaletlerini haber aldım. O Nevres olacak hergele ile fingirdiyormuşsun, utanmıyor musun sen?

— Yalan söylemişler sana baba.

Yüzü kızarmayan Zehra, babasının azarına büyük bir soğukkanlılıkla cevap vermişti. Bu soğukkanlılığa küstahlık da denilebilirdi, samimiyet de. Abdullah bey şaşırdı:

— Yalan mı söylemişler? Niçin yalan söylesinler? İftira mı ediyorlar sana yani?

— Tabii, iftira ediyorlar... Bir kere, Nevres bey hergele değil, sonra da ben onunla fingirdemiyorum.

— Yok, hergele değil de paşazade, değil mi? Ayak oyunu yapıp ekmek parası kazanmıyor da mühendis mektebinden mezun, değil mi? Annene sor bakalım, ne diyecek? Bu yaptığını beğeniyor mu bakalım?

Hanife hanım, gayet ciddî, mütalâasını söyledi:

— Bu sabah söyledim ben ona, bula bula bunu mu buldun? dedim. Daha ağzı burnu yerinde biri yok muydu? Nevres, senin gibi genç kızlara lâyık bir adam değil. Kibar muhitlerde böyle adamlar ,evli kadınlarla düşüp kalkarlar dedim.

— İyi demişsin! İşitiyor musun, Zehra? Kibar hayatın ne olduğunu anlıyor musun? Zengin bir ana babanın kızı böyle şeyleri bilmeli.

Zehra'nın gözlerinde ve sesinde, nihayet bir parça utanç ve nedamet emaresi belirdi. Annesinin boynuna sarıldı, yüzünü onun omuzunda gizleyerek şımarık şımarık yalvardı:

— Anneciğim, babama söyle, Nevres bey onun bildiği adamlardan değil. Çok nazik çocuk, çok kibar... Bana şimdiye kadar hiç bir çirkin söz söylemedi... Öyle de mahcup çocuk ki!

Abdullah bey, gözlerini tekerlek tekerlek açtı:

— Ne! diye bağırdı. Mahcup mu? Bir bu eksikti. Dansörün mahcubu olur mu? Tevekkeli değil, turist diye gelen kakavan İngiliz karıları hep bizim dansörden şikâyet ediyorlarmış! Şimdi anlaşıldı mesele. Bak, bak, bak, kaç türlü zararı var mendebur herifin! Derhal kapı dışarı edeceğim züppeyi!

— Benim yüzümden böyle bir şey yapmanı istemem, baba.

— Senin yüzünden değil, müşterilerin yüzünden, merak etme. Mademki mahcup çocukmuş, müşteriye zarar. Sıyrıksa sana zarar. Gitsin efendim, gitsin!

— Gitmesin, babacığım. Söz veriyorum, onunla bir daha konuşmayacağım.

— O seninle konuşursa?

— Konuşmaz. Zaten o konuşmuyor, hep ben onunla konuşuyorum. Kabahatler hep bende...

Zehra ağlamağa başladı. Abdullah beyin yüreği kızına karşı pek yufka idi.

— Peki, peki, ağlama, dedi. Bir çaresine bakarız.

— Kovmıyacaksın, değil mi, babacığım?

— Bakalım, dedik ya.

Abdullah bey, ana kızı yukarıda sarmaş dolaş bırakıp aşağı indi. Yazıhanesine girdi, masanın üstünde duran iri saplı bağa gözlüklerini aldı, gözüne taktı, zile bastı. Muhatapları üzerinde tesir yapmak istediği zaman daima bu kalın çerçeveli bağa gözlüklerini takardı. Zil sesine gele garsona emretti:

— Bana Nevres beyi gönder.

O gelinceye kadar, zihninde parlak bir nutuk hazırladı. Bu nutuk, hem Turistik Palas gibi büyük bir müessesenin patronuna, hem bir babaya yakışacak gibi üstü örtülü sözlerden mürekkep olacak, hem de parlak cümleleri bulunacaktı.

Fakat Nevres, pek çabuk geliverdiği için, pişmiş aşa su katmış oldu, nutuk, patronunun zihninde tamamiyle hazırlanamadan dağılıverdi. Abdullah bey de, her zamanki tabii dilini kullanmak mecburiyetinde kaldı:

—Hah, geldiniz mi? Verilmiş sadakanız varmış. Bugün sizi kapı dışarı atıyordum az daha. Niçin, biliyor musunuz?

Nevres, hayretle patronunun yüzüne baktı, cevap vermedi, lâfın arkasını bekledi.

Esmer, orta boylu, şirin yüzlü bir gençti. Profesyonel dansörlere has sıyrık, küstah edadan onda eser yoktu. Daha ziyade, hayata henüz atılmış bir aile çocuğuna benziyordu.

Patron devam etti:

— Zizi'yi baştan çıkarmağa kalkmışsınız.

Nevres irkildi.

(Devamı var)

000298

AYDABİR

Yeni Yıl sayısı ile yeni bir yıldız doğuyor!

Yeni yılın kader plânı

Yazan :
★ PEYAMİ SAFA ★

Bir Yılbaşı gecesi

Hikâye :
★ KERİME NADİR ★

Enfes bir şiir: Ayna!

FARUK NAFİZ ÇAMLIBEL

★

Madam Bovarinin Peşinde!

REŞAT NURİ GÜNTEKİN
Meşhur roman kahramanının köyünden notlar...

Dünyayı büyüleyen kadın :
Silvana Mangano!
Sanat hayatı ★ Aşk hayatı ★ Aile hayatı...

Meçhul kahramanlar!

Yazan :
REŞAT EKREM KOÇU

Çengi Âfet

Manzum hikâye :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

000299

Akbaba

OPERADA:

— Bu kırk yıllık şeyin nesine bakıyorsun...

— Hangi kırk yıllık?... On sekizinde ya var, ya yok!...

000300